РІК ЗАСНОВАННЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень:
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба посилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week:
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 27-го серпня 1918. Ч. 102.

VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, August 27, 1918. No. 102.

УХВАЛЕНО ПОБІР РЕКРУТІВ ВІД 18 ДО 45 ЛІТ.

Відворот Німців триває дальше.— Англійці полонили за 5 днів 17.000 Німців.

В битві під Полтавою Німці розбили ватагу революціонерів ген. Ребенка

Великі повени у східній Галичині. — З причини голоду поширюють ся пошесті.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

КОНГРЕС УХВАЛИВ НОВИЙ ЗАКОН ПРО ПОБІР РЕКРУТІВ.

До військової служби будуть належати мущини у віці від18 45 літ.

ВАШИНГТОН, 24. серпня. — **НИНІ УХВАЛЕНО В ПАЛАТІ ПОСЛІВ 336 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 2 БЕЗ НІЯКОЇ ПОПРАВКИ НОВИЙ ЗАКОН ПРО ПОБІР РЕКРУТІВ ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ.**

Проти принятя закону голосували конгресмени Меер Лондон (соціяліст) з Ню Йорку і Гордон (демократ) з Огайо.

Помимо зусиль головної військової комісії, конгресмена Денна, щоби перевести в житє поправку конгресмена Кенсі, палата послів відкинула 8 275 проти 99. Числа сеї поправки хлопці у віці від 18 до 19 літ не мали бути кликані до військової служби скорше, аж доки кляси від 19 до 45 літ не були би вичерпані.

Американська армія потребує 90.000 офіцирів.

ВАШИНГТОН, 24. серпня. — Департамент війни буде потребувати в протягу біжучого року 90.000 офіцирів до армії за границями і в краю. Велику часть офіцирів мусить дати університети.

З того загального числа офіцирів треба 20.000 до артилерии, 2 000 до инжинерів, а 600 до департаменту кватирмайстра.

Іменовано 55 генералів.

ВАШИНГТОН, 25. серпня. — Військова комісія в сенаті поручила нині сенатови потвердити іменоване 11 генерал-майорів і 44 генерал-бригадирів, яке президент Вілсон прислав вчера до потвердженя сенату.

Секретар війни Бейкер і шеф штабу Марч були на засіданю, удїлюючи потрібні вияснення щодо становища департаменту війни,в справі іменованя.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ГОТОВИТЬ СЯ ДО ВЕЛИКОГО НАСТУПУ.

ВАШИНГТОН, 24. серпня. — Тутешні військові критики висказують переконане, що під теперішну пору відбувають ся нагромаджуване американських дивізій на американськім боевім фронті та що се стоїть в злуці з великим стратегічним планом ген. Фоша.

Цїлию сього стратегічного заряджена може бути з одної сторони залобігти перенесенню резерв неприятеля на північ, або з другої знова сторони заходить можливість, що американська армія розпічне наступ, скоро лише наступ англійсько-французьких війск в Пікардії осягне значнїйші успіхи.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ДАЛЬШИЙ НАСТУП АНГЛІЧАН КОЛО БАПОМ.

За пять днїв полонили поверх 17.000 Німців.

ЛОНДОН, 25. серпня. — Англійський урядовий звіт звучить:

„Наступ наших війск на північ від ріки Соми тривав дальше. Наші війска обсадили дорогу, яка веде з Альберт до Бапом, аж по село Ле Сар і здобули місцевости Контальмезон і Варенкур-Окур.

На північ від Бапом ми злобули Саніє і Беапіє.

„Від дня 21. серпня трета і четверта армії взяли поверх 17.000 Німців в полон.

Противнастук неприятеля, переведений вчера вечером на наш становища коло Бекель, ані ми недавно здобули, зістав здержений".

АВСТРО-УГОРСЬКІ ВІЙСКА КОЛО ВЕРДЕНУ.

Відбито противступи Німців коло Рое.

ПАРИЖ, 25. серпня. — Французький урядовий звіт доносить:

„На північ від Рое напав неприятель сильними силами на позиції неприятеля полишив у наших руках численність полонених. В околиці Беврель, прийшло до сильної перестрілки артилерії.

„На боевім фронті між Аллє і Оаз французькі війска осягли деякі успіхи на схід від Бове (на північний захід від Сомсон).

„На правім крилї ріки Мези (коло Вердену) і в околиці Вевр наші патрулї взяли кілька полоненних, які належали до австро-угорських полків".

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕВОДЯТЬ ПРОТИНАПАДИ.

Впрочім відбувають ся лише помежні бої.

БЕРЛІН, 25. серпня. — Німецький урядовий звіт звучить:

„Наступи неприятеля коло Морі ударемнено. Війска неприятеля пробували кілька разів приступом здобути наші становища на лінії Беапіє-Бапом-Варленкур. Всі напади відбито помимо того, що неприятель уживав велике число тенків. Поручник Ебенгард зничив сам в кількох останних днях 8 англійських тенків.

„На боевім фронті, почавши від Соми до Оази воєнні операції були обмежені до пересторілки артилерії і меншьших боїв піхоти на північ від Рое.

„Над рікою Аллє боротьба притихла. В останних операціях незвичайно значні були кількота і полки стрільців.

„Наші атаки бомбардували в суботу в ночи пристани, залізничі станції і табора неприятеля, кидаючи 75.000 кільограмів бомб".

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

КОНГРЕС СЛАВЯНСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ В ЛЮБЛЯНІ.

Цїлию конгресу утворене „Полуднево-словянської Народної Ради".

АМСТЕРДАМ, 24. серпня. — „Кельніше Цайтунґ" оголосила дуже цікаву телеґраму від свого віденського кореспондента в справі великого славянського конгресу, який відбуде ся в Любляні, столиці Країни.

На конгресї були присутні делеґати словенські, сербські, хорватські, чеські і польські.

Безпосередною цїлию конгресу було утворене **„Словенської Народної Ради", яка має бути першим членом будучої „Полуднево-славянської Народної Ради".**

Вісти з конгресу з причини дуже строгої цензури, як се доносить дальше кореспондент, є скупі. Всї одержані вісти вказують в кождім случаю, що конгрес, який мав також характер демонстрації в цїли виказаня солїдарности австрійських Славин супроти австрійської держави, був добре і вправно підготовлений.

На конгресї виголошено богато промов. Зі всїх сторін насплю чимало привітів. Епископ Люблани, Ґнїч, вислав здоровчую телеґраму і приймав відтак у себе на авдієнції членів конгресу. Він позволив величати себе першим прелатом будучої полуднево-славянської держави і заявив, що він стає в ряди до боротьби за права народу.

Польські посли з віденського парламенту брали участь в засіданях.

Перебіг конгресу викликав, **що славянські народи мають сильну волю і не здадуть ся відобрати від своїх змагань до осягнення політичної, національної і економічної свободи".**

Австрійський цісар увільнив 24 Сербів.

АМСТЕРДАМ, 23. серпня. — Австрійський цісар Карло увільнив 24 Сербів, які в Сараєві ожидали процесу за зраду держави, як се доносить телеграма з Ґрацу до берлінської часописи „Льокаль Анцайґер".

Між увільненими находить ся також політичні провідники полудневих Славин.

Часті напади на офіцирів.

ВАШИНГТОН, 23. серпня. — Урядова телеграма зі Швайцарії доносить, що в Австрії щораз частійше лучають ся напади на офіцирів.

Доносить, що команданти корпусів видали приказ, щоби офіцири, які находять ся за боевим фронтом все мали при собі револьвери.

В ЯПОНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

БОРОХОВИЯ В ЯПОНІЇ ПРИБИРАЄ ШОРАЗ БІЛЬШІ РОЗМІРИ.

В самім Токіо увязнено поверх 1.000 осіб.

ТОКІО, 23. серпня. — Заворушення в Японії поширили ся на робітницькі в окольних. Борохобня прибирає грізний характер.

Кільканайцять тонн в йокогуї знищили великі склади ризу і 20 фабрик. В битві з поліцією 12 осіб згинуло і богато осіб ранено.

В Токіо арештовано доси поверх 1.000 осіб.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЗДАВЛЕНЄ ВОРОХОБНІ НА УКРАЇНІ.

В битві під Полтавою втратили революційні війска 800 в убитих.

АМСТЕРДАМ, 23. серпня. — **Німецькі війска відносять коло Кременчука пїдконту побіду над армією ворохобників, що складала ся з 1.200 людий, була добре заосмотрена в артилерію і находила ся під командою ген. Ребенка,** як се доносить телеграма з Києва до берлінської „Фосіше Цайтунґ".

В другій битві, до якої прийшло під Полтавою, 64 миль на північний схід від Кременчука, революціонери втратили 800 людий в убитих і Німці відобрали їм 6 машинових крісів та трое збромеків. Остаток революційної армії пустили ся в утечу, але німецькі війска відтаяли їм відворот.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З причини голоду поширюють ся пошесті хороби.

ЦЮРІХ (Швайцарія). — **Безпрестанні лощі і спричинені ними повени зробили великі шкоди в околиці Кракова і у східній Галичині, де води залили великі простори землі,** як се доносить польські часописи.

В многих рїках і потоках вода виступила нагло з берегів, знесла мости і забрала прибережні хати. Богато осіб потонуло у филях рік. Вода знищила жива, а баробола в землі почала псувати ся.

З причини пануючого голоду поширюють ся в застрашаючий спосіб рїкні пошести, як тиф, віспа і черівпка (дезинтерія).

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ВІДОЗВА ДЕРЖАВ АЛІЯНТІВ ДО РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ.

Інтервенція має на цїли прогнане Німців з Росії.

АРХАНҐЕЛЬСК, 22. серпня. — **Правительства аліянтів оголосили нині урядове заперечене проти недавної заяви Леніна і Троцького, в якій вони представили Англію, Францію і Злучені Держави ворогами Росії.**

Аліянти заявляють у своїй новій відозві, що їх війска інтервенція має на цїли прогнати Німців з російської території і оружем знищити берестейський договір.

Відозва аліянтів звучить:

„Ленін і Троцький заявляють, що Англійці, Французи і Американці, які висли в Архангельску, є бандитами, та взивають російський пролетаріят до боротьби проти цих людий, що прийшли до Росії, що напали й без виповіджени війни.

„Ми заявляємо всїм горожанам Росії, котрим лежить на серцю добро Росії, що се не є правда. Англійці, Французи і Американці в Архангельску є союзниками Росії. Вони були вислані до сього правим правительством і висли до цїлковитою і одноднушною згодою зі сторони населени.

„Правительство північної области складеть ся з членів установчих зборів, які були вибрані цїлим населенєм північної области. В його склад входять також представники земств і міських рад, вибрані на підставі загального голосования.

„Се правительство було сотворене і вдїлає поваленє через неправне правительство большевицьке. Північне російське правительство утворене західними „Дїти воскресїнія Росії", яка має на цїли здучити разом представників всїх політичних партій, котрі признають установчі збори яко одиноке правне правительство Росії.

„Ся одинока управнена власть вікала аліянтів до Росії з цїли переведеня спільної акції, якої задачею є прогнати Німців і силою оружа цїлковито уневажнити договір, який большевики по ярославськи підписали в Берестю Литовськім. Аліянтів вільно одних від тих вправним услїмем, що вони не можуть вмішувати ся у внутрішні справи російського правительства".

ВІДПОВІДЬ БОЛЬШЕВИКІВ НА ВІДОЗВУ АМЕРИКАНСЬКОГО І ЯПОНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВ ДО РОСИЙСЬКОГО НАРОДУ.

Обвинувачують Чехо-Словаків о співпадінє з протирепольоиними елементами.

АМСТЕРДАМ, 24. серпня. — **Російське большевицьке правительство вислало відповідь на японсько-американську відозву до російського народу, в якій було подане причини до інтервенції аліянтів на Сибірю.**

Відповідь большевицького правительства, датована дня 22. серпня, звучить цїлим змістом, оголошеного в „Берлінер Тегеблят-ї", як слїдує:

„Американське і японське правительство видали відозву до російського народу з наголовом висадженя озброєних війск на російську територію. Оба правительства заявляють, що причиною озброєної інтервенції є бажанє помогти своїм союзникам, Чехо-Словакам, які, як се сказано, є загрожені зі сторони Німців і Австрійців.

„Російська федеративна республика є приневолена зробити отсю заяву:

„Твердженє американського і японського правительств не є оперте на правдивих информаціях. Чехо-словацькими відділами не грозила зі сторони Німців ані Австрійців ніяка небезпека. На території совєтської республики, відбувають ся битви між совєтською червоною армією, зложеною зі селян і робітників, а відділами чехо-словацькими, які стоять в порозумінню з дідичами, буржуазією і прочими противреволюційними елементами.

„В сій битві робітники і селяни боронять революцію, яка є загрожена зі сторони противреволюційних елементів, підпираних Чехо-Словаками.

„Совєтське правительство є переконане, що його ворогі пробують поживати на свою сторону темні елементи пролетаріяту. Вони старають ся впровадити їх в блуд, представляючи їм що ніби Німці і Австрійці загрожують Чехо-Словакам.

„Коли богданая Злучені Держави і Японія мала якісь дійсні причини до нападу на совєтську республику, то совєтське правительство сподіять ся, що обі правительства предложать свої докази у сій справі.

Чичерін".

Троцький оброняє аргументи аліянтів щодо конечности інтервенції.

АМСТЕРДАМ, 25. серпня. — Большевицький міністер війни, Лев Троцький, видав прокламацію, яка була оголошена дня 23. серпня в „Красній Газеті", в котрій він питає твердженя аліянтів, що ці війска вийшли на Сибір в цїли оборони сибірської залїзниці, яко брехню.

Вісти, які ширили в Берліні, подають зміст прокламації Троцького, яка звучить:

„До всїх людий. Коли в цьому моменті приготовляю до висадженя японських війск у Владивостоці, японський генеральний штаб повідомив правительства аліянтів, що зі сторони полонених Німців і Австрійців загрожує сибірській залїзниці небезпека. Тоді є вислав американських і англійських офіцирів з Москви на Сибір, щоби вони уладнали переговори ся і стверджали, що ніякі доносеня про небезпеку для сибірської залїзниці є звичайною балачкою. Сей факт є добре звісний американському послови Френсісови. Тепер однак, коли інтервенція аліянтів є вже довершеним фактом, американське правительство відкрито японську брехню.

„Після заяви американського

(Продовженє на сторонї 8-ій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States	ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах
1 year $3.00	на рік $3.00
6 months $1.75	на пів року $1.75
3 months $1.00	на 3 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
1 year $3.50	на рік $3.50
6 months $2.00	на пів року $2.00
3 months $1.25	на 3 місяці $1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За зміну адресу платить сь 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мані-ордери і чеки треба посилувати на адресу "Svoboda".
При висилці замовлена належить долучити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF WORKING PEOPLE
UNION LABEL
FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

ЩЕ СПРАВА „СЛАВЯНСЬКОГО ЛЕГІОНУ".

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

(У ВІДПОВІДЬ „НАРОДНІЙ ВОЛІ").

В 96-тім числі „Свободи" подали ми статю п. з. **„Справа „славянського легіону" і Украйінці"**, яку, гадаємо, наші читачі читали і знають, і припускаємо, годять сь з нашими поглядами на сю справу.

Длятого ми не вважали би за потрібне тепер більше про сю справу писати, але спонукує нас до сього скрейтонська „Народна Воля", котра в 97-мім числі виступила проти становища „Свободи" у сій справі в доволі різкій спосіб та закінчила той виступ окликом: „Нехай вже славянський легіон".

Чому „Народна Воля" виступила проти становища „Свободи"?

Беремо отсе аргументи „Н. Волі" в такім порядку, як вони приходять в ій статі:

1. „Народній Волі" не подобаєть сь, що „Свобода" виступила зі справою „славянського легіону" аж в серпни, хоч заложене того „славянського легіону" порішено ще в червни в сенаті у Вашінгтоні.

2. „Н. Воля" каже, що то неправда, або українська іміграція дивила сь на справу „славянського легіону" так як „Свобода".

3. Каже „Н. Воля", що проєкт у справі того легіону вніс сенатор Гічкак „наслідком переконання, що австрійським Славянам, які хочуть визволення своїх народів від панованя Габсбургів, повинна бути дана нагода воювати проти Австрії, як американським воякам".

4. Що утворене „Славянського легіону" між иншим тому потрібне, бо „люди, що не знають англійської мови, показували сь серед родовитих Американців майже каліками, неспосібними до сповнюванн ніяких приказів".

5. „Н. Воля" пише: „Кождий жовнір зі „славянського легіону" стане відразу повним горожанином Злучених Держав, якого австрійські власти не мають права карати за зраду австрійської держави.

6. З приводу, що „Свобода" назвала „славянський легіон" нещасливим помислом, „Н. Воля" від себе каже: **„Чому сей помисл має бути нещасливий, се переходить всякі понятя. Хиба „Свободі" жаль сердешної Австрії..."**

7. „Н. Воля" подає, що сенатор Гічкак на засіданю сенату 25-го червня с. р. заявив для доповнення свого внесення м. и. осьо:

„У мене був виявичний Чехо-Словак, проф. Масарик, який піддає думку, аби включити Русинів, бо Русини є поневоленим народом в Австрії, сповідненим з Украйінцями з Росії — в дійсности їх сусідами — і належать до тої самої галузи славянських народів. Тому я пропоную вставити слово „Русини", а в скобках „Украйінці", по слові „Словаки".

8. „Поляків вичеркнено з ряду народностий, які можна рекрутувати до „славянського легіону", **аби се рекрутоване не перейшкаджало рекрутованю до польської армії у Франції".**

9. „Н. Воля" пише:

„Отже що зробив для „славянського легіону" проф. Масарик? Зробив се, що по тім, як внесене на заложене славянського легіону було вже зроблене, звернув сенаторам Злучених Держав увагу на се, як називають ся поневолені Австрією славянські народи та пригадав, що Украйінці належать також до народів, поневолених Австрією".

10. „Н. Воля" пише:

„Чи може збрехав проф. Масарик, панове редактори „Свободи"? Чи може Украйінці належать в Австрії до панучих народів?"

11. „Н. Воля" дальше пише:

По нашій думці, проф. Масарик зробив велику прислугу для українського народу. В тяжку, коли на Украйіні хто тільки не хоче кидає болотом, як на найманців Німеччини та Австрії, проф. Масарик, чоловік знісний в цілім сьвіті як смертельний ворог Австрії, обстав за правдою, уповнив се за нашу честь. Він заручив перед американським правительством, що ми є поневоленим народом в Австрії; що ми є також ворогом Австрії, і що хоч нас називають в Австрії Русинами, то ми є в дійсности Украйінці, часть великого українського народу, що вважає Київ за свою столицю.

„Коли проф. Масарик заслугує ще Украйінцям на якусь згадку за се, то тільки на добру згадку, ну щиру подяку, а не на лайку, не на ядливе називане „Масарик і компанія", якими попісуєть ся „Свобода". „Свобода" повинна знати, що проф. Масарик є щирим приятелем українського народу, не ворогом — і то не від нині".

12. Вкінци „Н. Воля" пише:

„А щодо славянського легіону, то американські Украйінці повинні тепер доложити старань, аби доказати, що ціла народность не поставлене в законі про славянський легіон тільки на параді. Ми повинні рішучо нути за легіоном як найширшу агітацію і дізоа показати, що ми — вороги Австрії, що хочемо боротьси ся за освободженє свого народу, а не оманливої волі в дарунку.

„Лише той народ гідний волі, котрий хоче бороти ся за свою волю. Для Украйінців в Америці є тепер нагода стати до боротьби за освобожденє свого народу від німецького та австрійського ярма. Організуючи ся в славянський легіон, ми не тільки доказуємо дізоа, що бажаємо волі для свого народа, але й забожаємо Злученій Державам до того, щоби вони на мировій конференції обороняли незалежність єдиної України, праз з тим ми будуть наставати, аби Чехи та Югославяни дістали національну волю.

Дехай живе славянський легіон!"

* * *

Тепер позволить редакція „Народної Волі", що ій відповімо, таксамо за порядком, на тих 12 пойнтів.

1. **„Свобода" не писала скорше про сей „славянський легіон", бо ждала, аби ті люди, котрі сю справу видвигнули, подали про неї якісь близші інформації; однак не діждавшись їх, подала інформації вашінгтонського кореспондента нюйоркської газети „Глоб". Як видно зі статі „Н. Волі", її редакція була в сю справу втаємничена і знала про неї добре, отже тепер вона повинна з тим самодом змовчутись на сю справу адресу, бо се було ій обовязком не лише тому, що знала про справу легіону, але також, що одушевляють ся ним, писати про нього і вести агітацію, а не ждати 7 тижнів і то тільки згадати про се з нагоди відповіди „Свободі".**

2. **Ми переконані, що українська іміграція в Злучених Державах є демократична і на справу легіону глядить здорово, тому не може инакше дивитись як „Свобода".**

3. **Украйінці мають нагоду воювати яко американські воякі в армії американській, а не потребують іти разом з кацапами шукати сеї нагоди аж в Чехів або Сербів.**

4. **Поглядь, що ті Славяни, котрі не знають американської мови, є каліками в армії, неспосібними до сповнюванн ніяких приказів, є зовсім нестійкий. В англійській армії є такі, що не розуміють англійської мови; у французській є такі, що не розуміють французської; в італійській армії є такі, що не розуміють італійської мови, а мимо того всі вони є спосібні до сповнювання всіх приказів. Впрочім, в кождім разі в американській армії і так буде більше Славян ніж у тім „славянськім легіоні" і певно, що ті Славяни скорше зрозуміють американські приказы ніж в „славянськім легіоні" — славянські приказы. Часто може вийти таке, що Чех схоче приказувати Сербови по чеськи, а Серб Українцеви по сербськи і коли не зрозуміють ся, то таки вкінци вернуть ся до американської (англійської) мови. Як Славяни в Австрії порозумівають ся по німецьки (так бувало навіть на славянських зїздах), так в Америці найлїпше ім порозумітись по американськи.**

5. **Пише „Н. Воля", що австрійські власти не мають права карати смертию тих своїх горожан, що візьмуть американські горожанські папери і пійдуть воювати проти Австрії. А чи богато Австрія або Німеччина дивить ся на право? Ті держави не шанують жадного права підчас війни. Вони силою беруть чужих горожан, що давнійше були їх горожанами, до свого війска. Австрійські військові власти розстрілювали Чехів, що приняли були російське горожанство і воювали разом з російською армією. Німецькі військові власти таксамо роблять на західнім фронті. Вони топлять безборонних цивільних людий на море, а навіть кораблі Червоного Хреста. Чи мають вони до сього право? Певна річ, що ні. Вони поступають безправно і тому тогда говорити про се, чи Австрія має право або ні. Ціла вона оперта на безправстві.**

6. **Вірте нам, панове редактори „Н. Волі", що „Свободі" не жаль сердешної Австрії. „Свобода" вважає Австрію переживтком і хоче, аби вона розпалась, а ії народи дяк господарили самі собою та уладились після своєї вільної волі, — але не гнівайте ся на нас за се, що ми не віримо, аби вона розпалась від ударів „славянського легіону". Ми віримо, що вона розпадесть ся від удару сильної американської армії, разом з французською і англійською, та від удару сили американського демократизму і внутрішнього бунту поневолених народів, але не від штучно злїпленого „славянського легіону".**

7. **Зі слів сенатора Гічкака виходить, що цілу історію з вплученем Украйінців до Чехів і Сербів зробив Чех, проф. Масарик. Значить, що до сенатора Гічкака ніхто з Украйінців не ходив і один Чех хоче розпоряджати справами українського загалу в Злучених Державах.**

Чи проф. Масарик є опікуном Украйінців в Злучених Державах? Чи Украйінці самі не могли би про себе сказати?

Що сказав би проф. Масарик, як би так який Украйінець поїхав до Вашінґтону і вставив собі Чехів до якогонебудь свого плану? Чи не сказав би він, що на то є Чехи, аби говорили про Чехів, а не один Украйінець?

А вкінци — та стара назва „Русини". Вона вже серед Украйінців в Галичині, на Буковині і тут в Америці вийшла з жита. Чого-ж її відтребувати з поклу? Хиба для кацапів, котрі під тим іменем видно годять ся на гумористичну „українсько-кацапську угоду".

1-чому „приятель Украйінців", проф. Масарик, каже, що галицькі „Русини" є тільки „спорідненї" з Украйінцями „з Росії". Украйінці є спорідненї з другими Славянами, а особливо з Москалями і Білорусинами, але між собою вони рідні брати; галицькі Украйінці є **частию** українського народу, таксамо, як волинські або полтавські, котрі, в додатку, не є „з Росії", але з України.

8. **Каже „Н. Воля", що Поляків вичеркнено, аби не перешкаджати рекрутовано до польського легіону. А се, що організатор польського легіону, Ігнац Падеревскі, хоче влучити до Польщі східну Галичину, Буковину, Холмщину, а навіть посягає на Волинь і Подлясє, цілком не стояло на перешкоді? Чи се не є жадного замїна?**

9. Се, що проф. Масарик пригадав сенаторови Гічкакови, що Украйінці також належать до народів, поневолених Австрією, нічого не вказує як тільки те, що сенатор Гічкак того не знав. А що не знав, то видко не інтересуєть ся австрійськими народами, а як не інтересуєть ся, то лїпше-вай лишить ту справу президентови Вілсонови і міністрови заграничних справ Ленсінгови, котрі не лише інтересують ся сими справами, але дуже добре їх знають і розумїють і тому тільки на сьміх виставляєть ся той, хто їм „пригадує", котрі то народи в Австрії є поневоленї. Однак як вже так конче пригадувати треба було сенаторови Гічкакови, що „Русини" є поневоленї в Австрії, то не зашкодило було сказати, що поневолили їх ті, що творять польський легіон, якому „Н. Воля" не хоче перешкаджати легіоном „славянським".

10. Ні.

11. Каже „Н. Воля", що проф. Масарик зробив велику прислугу українському народови, бо він заручив перед американським правительством, що ми є поневоленим народом в Австрії. Раз, що сенатор Гічкак не є американським правительством, а друге — **американське правительство не потребує тої заруки, бо воно се дуже добре знає.**

Дальше каже „Н. Воля", що проф. Масарик заручив, що хоч нас називають в Австрії Русинами, то ми є в дійсности Украйінці, часть великого українського народу, що вважає Київ за свою столицю".

Однак сим словам „Н. Волі" правда не по дорозі. Зі слів Гічкака виходить, що Масарик казав тільки, що Украйінці є між собою спорідненї, а се не значить, що вони часть українського народу, а радше близькі йому і власне тому він їх назвав „Русинами", а назву Украйінці радив сховати в скобки. Розумість ся, що се місництвиця, за яку годі дякувати, хоч би не збяти як чоловікови збрехалось на „подяковане".

Не говоря вїн також про Київ яко столицю Украйіни, але про Москву, бо казав, що се **Украйінці з Росії.** І той погляд у проф. Масарика є зовсім зрозумілий, бо він є москвофіл і прихильник централістичної Росії.

Дальше каже „Н. Воля", що проф. Масарик є „щирим приятелем українського народу і то не від нині".

Ми знаємо, що проф. Масарик був послом в австрійськім парламенті і мав нагоду показати свою приязнь, але не показав. Він мав там дуже маленьку групу так званих реалістів (він і ще двох), отже сам мало міг зробити, але він в кождім разі мав вплив на великий чеський клюб і на чеських соціал-демократичних послів та міг вплинати на них, аби не ішли проти того народу, про котрий тепер пригадує, що він є поневоленим. Але він сього не робив. **Чехи все ішли в парламенті з польськими послами проти українських послів, а навіть московофільських послів підтримували проти них. І нам Масарик плив разом з тою струєю проти українського народу.** У справі Росії він не був прихильником апарату ни молодочехів або чеські радикали — то правда, але мимо того він був і є централист і його погляди в сій справі суперечні інтересам українського народу, а впрочім, коли знажити, що він тільки ідо за більшостию чеського народу, то він готов згодитись і на крайно централістичні плани щодо Росії, які означали би скорочінку і політичну неволю Украйіни.

Що-ж Украйінцям з тої чеської приязни?

12. **Вкінци „Н. Воля" каже, що Украйінці повинні розвинути агітацію за легіоном і показати, що ми не ожидаємо волі в дарунку.**

Ми вже казали, що агітація належить до „Н. Волі", але вона зховать ся під подушку і відтам стріляє, а щодо дарунку, то не правда, аби Украйінці виждали волі в дарунку.

Жаден нарід не вояє розмірно таких жертв що український, а найбільше особливо в Галичині. Кров і могили в Карпатах і руїна в цілім краю — се також заплата за волю, яка належить ся українському народови.

Але Украйінці служать також в армії німецькій і американській; підпирають правительства обох тих держав щиро і з усїх сил і зовсім не виждають волі в дарунку.

Каже ще на остаток „Н. Воля", що участию в „славянськім легіоні" зобовязуємо Злучені Держави до того, щоби вони на мировій конференції обороняли незалежність єдиної України.

Такогосамого „зобовязання" сподівають ся Поляки своїм легіоном Падеревского, але що їх **„єдиная Польщо обійме українські землі,** то тут Злучені Держави були би в явнозрічнім Солозном з дитиною, котрій сторої виконати „зобовязання".

Нам такі теревені про „зобовязання" видаються сьмішні, як взагалі усякі теревені.

Обовязком американських Украйінців є підперти Злучені Держави у теперішній війні з усїх сил і з цілого серця без жадних „зобовязань". **Правительство Злучених Держав не потребує і не дасть ніякому жадних зобовязань. Воно має зобовязане перед американською конституцією і перед цілою американською демократією з длятого воно держить ся справедливої демократичної програми у сій війні. Длятого воно хоче здобути волю усїм народам без усяких „зобовязань".** Виняток буде форенерський легіон. І тому то власне український нарід так однодушно стоїть при президенті Вілсонї; тому український нарід дуже і прихильно відносить ся до американської армії; помагає їй, як може і желає їй побіди для свободи всіх народів, та вірить сьвято, що американська армія і весь американський нарід мусить осягнути ту побіду.

А з польським або „славянським" легіоном український нарід, після нашого щирого переконаня, не хоче мати нічого спільного, бо не хоче ні спільного з шовіністичними плянами тих, котрі організують ті легіони.

Як звісно, Падеревский хоче загарбати українські землі.

Зновак чеська „Народна Рада", якої Масарик є головою, видала ману Чехо-Словаччини (в останну неділю сї мана була помішена в нюйоркськім „Таймсї"), на якій показує, що хоче загарбати **цілий австрійський Шлеск,** хоч там Чехи становлять меньше ніж четвертину, а східна часть є польська і північно-західна німецька; дальше цілу Чехію і Моравію, хоч на північ, заході і полудни там є чисто німецькі землі, заселені самими Німцями; вкінци — **Словаччину разом з частиною угорської Руси** (на полудне від Горлиць і Сянока; на схід від Пряшева аж поза Ужгород).

Зновак **Серби** хотять загарбати **болгарську Македонію.**

Чи се такі цїли, які можуть одушевляти Украйінців? Чи ми можемо взивати Украйінців, аби ішли до „славянського легіону" битись за такі цїли та ще й домагатись від Злучених Держав „зобовязань", що ті „славянські" програми будуть виконані на мировій конференції?

Даруйте, панове з „Народної Волі", що ми вам вже анїмо всї ті форенерські легіони і їх програми, а для нас ік була так буде доброю армія американська і ми тільки ій будемо підпирати.

ЗНИЩЕНЬЄ БРИДЩИНИ, ТЕРНОПІЛЬЩИНИ І ЗБАРАЖЧИНИ.

Підчас воєнної кампанії в 1916 році австрійські військові власти нарядили були, щоби мешканці сїл над рікою Сріпою опустили рідні сторони і подали ся позад фронту. Їх вивезено до Чехії і на Моравy. Війна знищила цілком отсі місцевости Тернопільщини: Городище, Обаренці, Янківці, Малашівці і деякі сусідні села. В Бридщині знищено цілком отсі місцевости: Чистопади, Гуту, Гутиско, Зелїсці, Бліх, Гаї, Ренів, Звинець, Голубинцо, Лукавець, Батьків, Марконіль, Дубе, Ясенів, Жарків, Ріпчиці, Мильно, Ратиніе і деякі сусідні. Богато сїл знищено в Збаражчині. З тих сїл нема нині ані сліду.

Де було село пізнати по розбитих і розшарпаних шкелетах дерев. Обійсти перекопані на військові окопи, дороги заросли. Зелїзні дроти з кільцями та дірі пороблені гарматними гранатами і шрапнелями перемінили давні веселі села в безмірні кучи розбитої і розшарпаної земли. Деревяні церкви і горбки до тої, зі мурованих остали тільки мури, перебиті та повалені гарматними кулями. Здовж Серету на простори 60 кільометрів і около 10 кільометрів в ширину нема одного даху. В Залїщих стоять мурованї домки без дахів, дверий і вікон. Місцями відірвана бляха лоскоче понуро на вітрі. Два костели і обі церкви в Залїщих, а також костели в Пеняках і Ремові зниценї зовсім. Старий замок Вишневецьких представляє собою велику купу каміня. На цвинтарі довкола церкви виконані глубокі військові рови, в яких повно валяють ся кості старих небіщиків. Млин спалений, а стаї спущений, бо обі слюзи на греблї розбито динамітом підчас битви. І людий зовсім там нема. На дорогах пусто. Поля неорані від двох літ поросли бурияном. Озимини і зорового поля нема на цілім просторі; лиш чорні бороздами від гранатів та жовті вікові

СВІЙ ДО СВОГО!

Одинокий спеціяліст

ДЕНТИСТ

Коли хочете мати роботу зроблену на Ваших зубах через спеціяліста, приїдьте до мене, заки удасьте ся деінде. Я виконую всяку роботу на зубах входячи в обсяг дентистики а тодішнього стану і вставляне зубів, натуральних і золотих, на котрі уділюю 5 літ льокбовання зубів золотом, сріблом і порсом. 93ш02

ВСЯКУ РОБОТУ ВИКОНАНУ У МЕНЕ ГВАРАНТУЮ НА ДЕСЯТЬ ЛІТ. ЗУБИ ВИРИВАЮ ЗОВСІМ БЕЗ БОЛЮ.

URBAN DENTAL PARLORS, Inc.,

126 Newark Ave., ріг улиці Grove JERSEY CITY

Я не удаю Вашого приятеля, але ним у Вас стану зразу.

ЗАПАМЯТАЙТЕ МОЮ АДРЕСУ!

ДОПИСИ.

З ROCHESTER. N. Y.

Заложенє льокального комітету Української Ради.

Заходами нашого пароха, о. В. Сполітакевича, відбули ся в Рочестер, Н. Й., дня 18. серпня в 3-ій год. по полудни в справі заложенє льокального комітету Української Ради. На сих зборах було присутних около сто осіб. Збори отворив о. Сполітакевич отсим промовою:

Слава Ісусу Христу!

Честна Громадо!

Є дні в житю кождої родини, в яких всі члени тої родини сходять ся разом, щоби поділяти ся загальною радостию чи смутком, або коли потреба того вимагає, заставити ся і вирадити ся над деякими справами, обходячими не лише деяких членів, але цілу родину. Такі сходини в житю родинним є доконечні, бо вони по перше скріпляють узли, якими є звязані поодинокі члени родини, по друге: вони затирають ріжниці, які в наслідок ріжних обставин в родині повстають, по трете: вони промощують і вигладжують дорогу до визначеної ціли, яку дана родина ставити хоче і має.

Чим є родина в тісніїшім значінню, тим є громада в ширшім, і то, що є конечним в житю родинним, в кружку родиннім, таксамо є добрим і пожиточним в житю даної громади. І ми ось-тут зібрані є ничим иншим, як лише членами одної і тойсамої родини в ширшім поняттю: родини, якої імя матери „Україна", а імя вітця „Нарід". Дотогож то і нам є конечним від часу до часу мати дні, в яких ми зійшлиб ся і 1) скріпили ті узли, якими єсьмо звязані зі собою; 2) затерли ріжниці, які з протягом часу в наслідок ріжних обставин між нами повстають і вкінци 3) вирівнали дорогу, по якій маємо іти, аби сильну нам всім ціль осягнути.

Се, що я сказав, є причиною, що я яко член тойсамої родини, до якої і ви належите, днеся всіх вас, без ріжниці поглядів, скликав. В нинішних часах переживаємо хвилі, в яких нам конче треба від часу до часу зійти ся, порадити ся і зі собою сильнійше злучити ся. Тому-ж то, коли днесь зійшлисьмо ся тут разом для спільної вимін гадок, я прошу вас вибрати зпоміж себе президію, то є председателя нинішних зборів, який би провадив наради, і двох секретарів, які-б дані уважали на нинішних зборах записали, а рівночасно прошу щиро і сердечно, на сих нарадах заховати ся так, як на людий культурних і цивілізованих пристало. Не переривати нікому, коли хтось говорить, не гнівати ся і не кричати, коли хтось другий є иншого переконаня, бо годі, щоби всі ми мали однакову думку, а в згоді і порядку осягнути нинішними нашими сходинами се, чого від нас вимагають нинішної хвилі вимагає.

По сім вступнім слові присутні вибрали на председателя зборів п. М. Рудого, а на секретарів пп. І. Пастушина і Дмитра Сому. Председатель п. Рудий занів місце, подякував присутним за довіре і удїлив голосу о. Сполітакевичови, котрий виголосив слідуючий реферат:

Реферат для заложенія льокального комітету Української Ради.

Старий і не нинішний вже клич у нас: „В лучности сила". Клич сей не видумали Українці, а знаний він цілому сьвітови, тому-ж то і не диво, що бачимо в цілім сьвіті, як поодинокі люди лучать ся разом і поставають т. зв. компанії, повставають братства, товариства, організації, громади і держави. Знана впрочім річ, що поодинокі прутики дуже легко дитина зломити може, а звязані разом не дадуть ся навіть сильному чоловікови зломити. Так проте навіть на таких прутиках бачимо правдивість клича: „В лучности сила". Що клич сей не чужий і вам, дали ви доказ тим, що зібрали ся разом тут в тім місті; ви стали лучити ся і творити братства, товариства, вспілкі комітети, які маєте вже собою, церковну громаду. Що в лучности сила", пізналибисьмо ще ліпше, коли би всі істнуючі тепер братства, товариства, комітети і церковну громаду злучили разом в одно тіло, тіло всім спільне, тіло нашого рідне. А вжеж найкраще здійснив би ся клич „в лучности сила", коли би всі наші братства, товариства і громади, які є в Злучених Державах, злучили ся разом і утворили одно велике і сильне тіло народне.

Приглянімо ся нашому тілови, тілови чоловіка. Воно, як видимо, складаєть ся з многих членів, бо з голова, котра є найважнійшим і найголовнійшим членом, якого всі прочі члени слухають і сповняють його прикази, а дальше кроме голови то тіло складаєть ся з очий, уший, носа, язика; рук, грудий, жолудка, ніг, пальців і т. д., а всі ті члени разом взяті становлять тіло чоловіка. Тілo се сильне і здорове, коли помежи всіми його членами є любов, згода і послух. Слабе і немічне — коли того бракує. Свербить чоловіка око, а вжеж рука спішить тому окови на поміч і тре його. Болить одна рука — друга її виручує; робить за себе і за другу руку. Домагаєть ся жолудок поживи чи напою, на приказ голови всі члени тіла, чи то ноги, чи руки, чи язик, працюють спільно разом, аби потрібну поживу жолудкови подати. Одним словом, як дово панує межи поодинокими членами тіла чоловіка любов, згода і послух, так довго то тіло сильне і здорове. Най би не було тої любови і послуху помежи ними; най руки, ноги, очи чи язик відмовили би послуху і не хотіли робити сего, що голова наказує, — ціле тіло зниділо і згинуло.

Так як поодинокі члени становлять тіло чоловіка, так поодинокі люди становлять товариства, братства, громади і цілі народи. А має якийсь нарід бути сильний і здоровий, мусить бути в нім то, що є межи членами тіла чоловіка, то є: мусить бути взаїмна любов, згода і послух. Тіло чоловіка становлять ріжні його члени, хотяй до себе зовсім неподібні; пр. ноги зовсім не подібні до носа, уши зовсім відмінні від язика, очи зовсім инакше виглядають ніж руки, але мимо тої неподібности і ріжнородности всї ті члени, хотяй так дуже між собою ріжнять ся, живуть в як найкрасшій любови і згоді зі собою і у всім слухають свого найголовнійшого і найстаршого члена, свого „боса", яким є голова, то є: розум.

Нарід становлять також ріжні члени, бо є тут богачі і бідні зарібники, вчені і неписьменні, і хотяй як дуже ті члени в многих річах ріжнять ся між собою, то всї вони разом становлять великий і сильний нарід, коли межи ними, так як в тілі чоловіка, є взаїмна любов, згода і послух. І так, як знидіє і згине тіло чоловіка, коли пр. на поміч оку не спішить рука, а на поміч руці пр. нога; коли не послухають инші члени тіла свого провідника, яким є розум, і не дадуть жолудкови, — таксамо не може жити ніякий нарід на сьвіті, коли його члени, які творять сей нарід, не будуть взаїмно себе спомагати, в потребі ратувати, своїх провідників слухати, а всї разом без виїмки стреміти до одної мети, одної всім спільної цілі.

Чесна громадо! Аби богато і довго не говорити, скажу коротко отсе: Всі ми, Українці, проживаючі тут в Америці, становимо нарід український, а коли той український нарід в Америці має бути сильний і здоровий, то межи нами, що єсьмо членами того народу, мусить бути лучність, єдність, то є: одно тіло, а в тім тілі любов, згода і послух. Щоби осягнути тую то лучність і єдність в нашім українськім народі, завязалась у нас в Америці т. зв. „Українська Рада".

Задача тої „Укр. Ради" є та сама, якою є задача тіла людського, а то є: в любови і згоді з поодинокими членами тіла, хотяй вони і як ріжнять ся між собою, та не є до себе подібні, як заразом при взаїмнім послузі для голови, утримати здорове і довголітне жите. Иншими словами кажучи; задачею „Укр. Ради" є зєдинити всїх Українців, хотяй би вони як дуже межи собою ріжнили ся, в один великий нарід, звязаний сильними узлами любови братньої, згоди і послуху, конечного до осягнення спільної всім цілі, а тою ціллю є: Вільна, Соборна, Независима Україна.

Таке тіло, яким є „Укр Рада", утворено тому 1½ року, а щоби-то тіло було сильне і здорове, то треба конечно, щоби члени, які становлять то тіло, а якими то членами повинні бути всї Українці поселені в Злучених Державах, — щоби ті члени жили зі собою в порозумінню, згоді і любови. Щоби се стало ся, треба доконче, щоби всї Українці, мешкаючі в даїм місті чи околиці, получили ся разом в одну громаду, і в таких то громад складалоб ся головна центрально „Українська Рада", від котрої, немов в тілі від голови, виходили би для всіх членів тіла всїлякого роду приказы і наказы, інформації і директиви до осягнення всім нам спільної цілі, то є свобідної України.

Яка ціль „Укр. Рада"? Ціль одна, коротка: добро українського народу. Тую то ціль „Укр. Рада" має осягнути, спомагаючи наш нарід на полі просьвітнім, економічнім і політичнім. Беручи отже се під розвагу, задачею „Укр. Ради" було би: помагати в закладанню шкіл для дітий, як і для дорослих аналфабетів; закладати і прикрітати до жити заложені вже подекуди читальні, устроювати популярні виклади в поодиноких місцевостях; видавати просьвітні книжочки, в яких познакомилоб ся загал нашого народу з конечними, найголовнійшими правдами народними, і т. п. Скоро осьвідомить ся нарід, покажеть ся темноту і здобудить ся в нім почуте своєї гідности національної. Нарід сей сам собою вже двигнеть ся і на поли економічнім, бо почуте гідности людської і народної скаже йому зложити жертву на вівтар Вітчини, подати помічну руку своєму бідніїшому братови, утерти слезу вдовиці та пригорнути до себе нещасну сироту.

Коротко говорячи: се була би робота „Укр. Ради" у нутрі. Назверх же обовязком „Української Ради" буде: осьвідомляти чужинців щодо нашого народу через видавание відповідних брошур і журналів, поміщувати ріжні статї в часописях, тижневниках і місячниках чужомовних, голосно англійськім, а передівсім конечно утримувати чоловіка певного характерного, совісного і сьвідомого України, яко свого представителя у Вашінґтон, який би в порозумінню з „Укр. Радою" інформував уряд Злучених Держав мудро, розумно і корисно для нашого народу.

Се цілі і задача „Української Ради". Ціль красна, велична, шляхотна і пожиточна! Що-ж маємо зробити ми, аби „Укр. Рада" тую ціль дійсно в цілій повні осягнула? Відповідь одна-однюка: Ми повинні всі, без виїмки, статя членами того так красного і пожиточного тіла народного, яким є „Укр. Рада", а ставши членами, повинні-сьмо про то тіло дбати, його спомагати і утримувати. І се власне ціль моя, задля якої я в нинішнім дни тут, без ріжниці переконань, скликав. Зорганізувати ся разом в одну громаду, яка буде членом нашого великого народного тіла „Укр. Рада"; зорганізувати ся в одну громаду, яка буде „льокальним комітетом", філією „Укр. Ради в Злуч. Державах". В склад того льокального комітету, чи-там філії, входили би всі тутешні наші Українці, зібрані в братствах, товариствах, комітетах і парохії. А в склад уряду того льокального комітету входили би делегати від всїх братств, товариств і парафій, відповідно до числа членів.

Яка-ж була би ціль і задача комітету льокального?

Ціль і задача комітету льокального є таєамa, яка є „Укр. Ради", тільки що „Укр. Рада" обнимає більшу територію і більше число людий, а комітет льокальний меншу територію і меньше число людий.

І так найперше такий комітет льокальний має перевести конскрипцію, „цензус", або так званий спис всіх Українців межикарних в даній місцевости. Такий спис мусів би бути дуже докладний, до одного, без огляду на політичні і релігійні переконаня дотичної особи. В той спосіб пізнаємо, кільо нас є і яка у нас сила.

Дальшою роботою того комітету буде: заложити чи то розбудити до жита читальни, від часу до часу давати наукові і просьвітні відчити, устроювати концерти і вечерниці, уряджувати віча, покликувати на ними знаних красномовних і переконучих бесідників, інформувати чужинців в свої місцевости про наш нарід і його стремліня, інформувати і подавати до відомости членам нашого народу всяку роботу і всякий рух політичний в старім і новім краю, заняти ся добровільними жертвами при всіляких нагодах на наші народні цїли і т. п. Попри всю ту роботу той „льокальний комітет Укр. Ради" занив би си також зорганізованем української молодежи в гімнастичне товариство „пластунів", або т. зв. в Америці „скавтів". Я сего бувби велика користь для нашого народу, бо молодіж встримувалаб ся від злих товаристев в пульярах і сальонах, а заразом витворилоб ся у нас гейбі наше українське військо, готове завсїди до будучности оборони та оборонї своєї сьвятої вітчини. При тім ми зискали би богато в очах американського правительства, яке „скавтам" дуже сприяє. Одним словом: такий „Льок Ком. Укр. Рада" мав би роботи доволі, коби лише нашлися ви охочі до праці люди. „Льокальний Ком. Укр. Рада" злучить нас всіх без ріжниці разом, тому-ж то — так, як я зачав — так і кінчу пригадкою нашого клича: Брати! „В лучности і єдности сила".

За сей реферат публика городила громкими гучними оплесками.

Після того вивязала ся горяча дискусія. Присутні на салї прихильники „Федерації" (хоч ані „Федерації" ніхто не нарушував) засипали головну тушинка голови Української Ради, о. Сполітакевича, різними запитами, на котрі він кождому докладно відповідав. Д. Братусь представив „Федерацію" десить разів більшою, яке вона поправді є; говорив, що Українська Рада до нині нічого не зробила, а „Федерація дає по плейах відчити і має добрих бесідників. Потім мав слово о. Поповяк, а відтак Боднар, котрий говорив за Скоропадського і за читальні. Його бесіду присутні нагородили оплесками. Відтак забрав голос п. Н. Мурашко. Він представив теперішну політику американської України, згадав за „Федерацію" і за Українську Раду, та взивав нарід, аби вже раз подбати о те, щоби не було межи Українцями роздорів. Рівно слова були так зворушаючі, що публика пару разів переривала бесіднику оплесками.

По довших нарадах вибрано тимчасовий комітет, з кождого братства і товариства по двоє людий, і ухвалено в найближчій вівторок зійти ся на дальші наради в тій справі. До тимчасового комітету увійшли: З братства св. Йосифата (від. 217 У. Н. С.) Н. Мурашко і В. Лучишин; з братства св. Николая (від. 12 Провидінн) М. Мелих і Я. Пригода; з парохії св. Йосафата І. Пастушин і Н. Гарасимчук; з товариства „Вільні Козаки" (від. 316 У. Н. С.) Н. Кучмій і Д. Братусь; з товариства „Запорожська Січ" (від. 367 У. Н. С.) В. Дуда і І. Романишин.

По замкненю зборів п. Рудий усї присутні розійшли ся домів з вірою, що обговорена на нарадах справа увінчаєть ся гарним успіхом.

Іван Пастушин,
Дмитро Сома,
секретарі збо.

3 PHILADELPHIA. PA.

Пояснене для членів товариства „Єдність".

Хвальна Редакціе!

В числі 99-тім „Свободи" була поміщена допись з Філядельфії організатора тов. „Єдність", п. С. Гвізда. Я думаю, що вписане справи є конечне не тільки для цисце згаданого товариства, але також і для загалу, тому що тут закидаєть ся „брехни". Отже справа мать ся так:

1. Жадна моя стати школи не була писана в дусї або в камірі особистої полемїки чи там кротяки. Тому і стати „Наша подїлка" не були адресовані до тов. „Єдність", або до якої одиниці. Коли п. Гвізда прочитає її уважно, то переконаєть ся.

2. Те, що „я бачив, як Пашук стояв яких три кроки від нас і здавть ся підслухував", є так далеке від правди, як те, що п. Гвізда є „цирим" організатором. В грунї, я котрий я також брав участь в дискусії, п. Гвізда не було. Отже вже тимсамим він не може знати, що там говорило ся. Або сказати коротко: той недїлї я на очи не бачив п. Гвізда. Всї инші закиди не є що инше, як тільки простанька брехня.

Прибільше болить п. Гвізда слово „ловзрон" — патріот. Видко, що се тичить ся також і його особи. Коли так, то се вже є вина самого пана Гвізда.

Також п. Гвізд беретъ ся закидати мені про роздори і розбиванн організацій (нібито мою писанином). На сім місцї не зашкодить згадати і порушити таки роботу самого п. Гвізда. Що п. Гвізд є „цирим" організатором і урядником се правда. А за добрий примір нехай буде його робота в тов. „Згода", від. 62 У. Н. С., котре він так зорганізував, що за шість місяців його „організованя" і „уряднванн" остало ся в нім всїм членів і $30 довгу. А коли прийшов той „страшний" федераційних Пашук і нарадив членам, що нам Гвіздь мусить поясните справу, тоді п. Гвізд виробив собі і родині перестушні листи без відома урядників (він був секретарем) і пішов в сьвіт за очи, без рахунку і без пояснеия справи. Але хоть господни Гвізд писав сплетні до екзекутиви У. Н. С., що той „страшний" Пашук розбивав товариство.

Нині, без „праці" п. Гвізда, тов. „Згода" зросло до сорок і кілька членів в послїдних шістьох місяцях, а каса до чотирох сотек долярів. Як бн ще так тих $30 додав, про котрі і до нині не ясно, то каса товариства мала би $430. А до того, як би так можна відключати ті всї фальшиві сплетні пана Гвізда про того „страшного" Пашука перед урядниками У. Н. Союза, про розбиване товариств і сіяне роздорів, — булоб добрим і чесним ділом зі сторони п. Гвізда.

Отсих кілька слів пишу яко пояснене справи, щоби члени тов. „Єдність" не підозрівали мене яко такого, що розбиває організації.

Думаю, що Хвальна Редакціе поміститъ сих кілька слів пояснення, за що з гори складаю сердечну подяку. На дальшу писанину не думаю відповідати.

А. Пашук.

Телефон: Lenox 5118.

ДР. С. ФРІДМАН

ЛЕДИК І ХІРУРГ

приймає кождого дня від год. 6. до 8 вечером, в неділї до 2. попол.

342 Іст 70-та улиця, між І. і 2. авенюю, Нью Йорк. 87-112

НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Тов. „Нижня Українська" в Ньюарку, Н. Дж.

КОНЦЕРТ

в честь славної України

а опісля

БАЛЬ

В СУБОТУ, 14. ВЕРЕСНЯ 1918

в CENTRAL HALL,

224 Springfield Ave., cor. Morris Ave., Newark, N. J.

1. Австрійський гімн Haydn
2. Вступне слово .....
3. Співає .....
4. Шевченко-Кобзар .....
5. Шевченко-Заповіт .....
6. Шевченко-Сон .....
7. Шевченко-Сонце заходить .....
8. Шевченко-Реве та стогне .....
9. Шевченко-Тополя .....
10. Шевченко-Гамалія .....
11. Шевченко-Мені однаково .....
12. Шевченко-Минають дні .....
13. Шевченко-Тече вода .....
14. Шевченко-Зійшла зоря .....
15. Шевченко-Думи мої .....
16. Шевченко-Гомін, гомін .....
17. Шевченко-Вечерниці .....
18. Шевченко-Ой Дніпре .....
19. Шевченко-Ой у полі .....
20. Шевченко-Ой горе мені .....
21. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
22. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
23. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
24. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
25. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
26. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
27. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
28. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
29. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
30. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
31. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
32. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
33. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
34. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
35. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
36. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
37. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
38. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
39. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
40. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
41. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
42. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
43. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
44. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
45. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
46. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
47. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
48. Шевченко-Ой не шуми, луже .....
49. Шевченко-Ой не ходи, Грицю .....
50. Шевченко-Ой не шуми, луже .....

Початок концерту о год. 7-ій вечер.

Ціни місць 50 і 25 центів.

ДВІ ОСОБИ:

Водова, жінка Іщика .....
Іщик, рибалка .....
Гаврило, старий рибалка, тов. Кушнір
Іван, його зять .....
Анна, їх донька .....
Петро, їх знайомий .....
Максим, малий хлопець .....
Одарка, служниня Іщика .....
Егор Платонович .....
Яшвель, жид .....
Листоноша .....

Дорогі Родимці! Отсе перше з ряду представлене, якого еще в сій місцевости не виставлено на сцені, подаєть ся штука видана недавно з під рук авторів п. Стешенка.

В сій штуці є сьміху до сьогоду. З огляду, що Дром. Кружок відправляє сумні драми, сим разом кинесь відпочить комедію, і думаю, що ніхто не пробачить, коли оцінити нашу працю своєго присутністю.

О небудь ласкавому участь просить

Управа Дром. Кружка.

Заходом тов. „Запорожської Січі" від. 23 У. Н. Союза в Дербі, Конн.

— відбуде ся —

В ПОНЕДІЛОК, 2. ВЕРЕСНЯ

(Labor Day)

в Індіяна (залїй) голи

135 Мейн стр., Дербі, Конн.

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

Доходи призначені для Товариства. І на сім місця запрошуємо ціликом ту громаду на сей баль, де разом зобравшись на одну родину.

Початок від год. 2. до 12. в ночи.

Музика тов. М. Удовенка.

За вибраному залюку управи

Ради Товариства.

ЛИСОНЯ І ДЕРБІ, КОНН.

Заходом Дром. Кружка в Дербі, Конн. відбудеть ся в Неділю дня 8. м. цьо. ід.

„НА ВІДПУСТ ДО КИЄВА"

В СУБОТУ, 31. СЕРПНЯ 1918 Р.

в GERMANIA HALL,

пр. Maple Street, Ansonia, Conn.

Початок о годині 8-ій вечер.

Ціни місць 50 і 25 центів.

ДВІ ОСОБИ:

Водова, жінка Іщика .....
Іщик, рибалка .....
Гаврило, старий рибалка, тов. Кушнір
Іван, його зять .....
Анна, їх донька .....
Петро, їх знайомий .....
Максим, малий хлопець .....
Одарка, служниня Іщика .....
Егор Платонович .....
Яшвель, жид .....
Листоноша .....

Дорогі Родимці! Отсе перше з ряду представлене, якого еще в сій місцевости не виставлено на сцені, подаєть ся штука видана недавно з під рук авторів п. Стешенка.

В сій штуці є сьміху до сьогоду. З огляду, що Дром. Кружок відправляє сумні драми, сим разом кинесь відпочить комедію, і думаю, що ніхто не пробачить, коли оцінити нашу працю своєго присутністю.

О небудь ласкавому участь просить

Управа Дром. Кружка.

Заходом тов. „Запорожської Січі" від. 23 У. Н. Союза в Дербі, Конн.

— відбуде ся —

В ПОНЕДІЛОК, 2. ВЕРЕСНЯ

(Labor Day)

в Індіяна (залїй) голи

135 Мейн стр., Дербі, Конн.

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

Доходи призначені для Товариства. І на сім місця запрошуємо ціликом ту громаду на сей баль, де разом зобравшись на одну родину.

Початок від год. 2. до 12. в ночи.

Музика тов. М. Удовенка.

За вибраному залюку управи

Ради Товариства.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

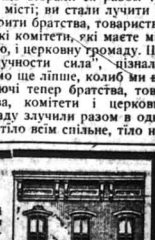

Я дня на день з року на рік віддаю лікарські пути Українцям. Представте собі сильні ки я у добрім здоровю та управи- дите. Коли Вам жите надоїло задля рідних лікарств і коли відчуваєте, що ви стан здоровя стало погіршусь, старайте сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

ли Вам дійсного ліку поможе, що Вам ше, або Ваше жите здоровите і вповнить вашій недузі. Лічу уже через 20 літ з ем успіхом всї недуги, як: сьлабість, за- кровя, недуги жолудка, серця, ревматизм ... 115—128—

утрих погові і нервові лічу за помочию ічних апаратів і „Х лучів", через які ожливо Ваші внутрішности. Не кождий лі- різдає ті апарати, дятого, що вони дуже . Не відкладайте на завтра а сейчас при- до знаного всїм

Landes, 149 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 3823.

ядини приймає: від 10. рано до 8. вечер. неділї від 10. рано до 1. пополудни.

149 EAST 22 ST.N.Y.

Коли чоловік є хорий

то перенос річень, яку він хоче знати є

„до знайти доброго лікаря".

Коли зверете свої очима перед до заведе- дом Др. Кафмана, 67 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів до всяких пухлинових без строти часу і трудно- ви до лікаря.

Коли Вам відмовлено то запевнити, що лікар є дуже обережний в видавню діягноза своїй слабости; то є, що він нуждає довгодневно Ви ходе. Нове завдяки є одне вопросно в нашій лічебниці, що ви можете вернутись до дому вже по другій вечери, немічної знайти нову, одиноту лучаю Х-рай, або що помогть, то ви вже від руками дак Вас. При помочи тих апаратів ми можемо найдокладнійше видіти ву- цери, немічність в шлунку.

Лікар сказе Вам яка є умірковина ціна за лічене. Жадна чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може часнити на помічі лікаря, можете можете сплачувати дану належність тижнево або місячно, як можете, а в нашій лічебниці ви можете бути певні, що ваші справи будуть держані в тайні, що ніхто не довідається ся від до него.

Нову інституцію має кождий найновійший апарат до означення хорих: Статів, Газованів, Дарсонів і Гай Фрізового Електрічних; Ознак Інгаляторіюм, Електрік Оскілаторіюм, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАВДЯЧЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОГАНЯ НОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

годинн: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої вечер.

ФАРМИ

Хто має якийсь кусник землї собі добру і вигідну фарму, хоче мати кождогодно з сеї землї добрий заробок, хоче мати добрі умовини фарми, бо се бізнесь, що на кождий фармі може і має з того збиране са. Ми маємо на продаж по дуже дешевій ціні і на дуже довгіших умовинах ось следуючі фарми:

1) 115 акрову в гмині Конвектікут, з чого 35 акрів доброї, орної землї, а решта добрий лїс, з невеликою. Фарма добре обладована, добрий 10-ромах, 2 великі стайні, шопа, повітня, дрвяний курник і хлів. Гарний сад. Ріво копане через фарму. 5 коров, 2 молоді воли, 3 телята, 3 кізки, 2 свині і 1000 кур. Усї машинерія господарська, упряж, вози і вовоза. Ціна $6000.00, з того $2.000.00 готівкою а решта на довгі ви- платн.

2) 32 акрову в стейті Нью Джерзи, з чого 40 акрів орної землї, а решта добрий лїс. Фарма добре обладована. Поверховий новий простірний дім о 8 ромах. Стайня, шопа, повітня, курник, 1 хлів, 2 корови, 2 дівні вітки, 2 великі свині, курс. Сад дуже гарний, ріво копане через фарму. Усї машинерія господарська, упряж, вози і вовоза. Фарма за близько до двох фабрик, фарма се подесть на видаленє від 10 хвилин поїздом через ціле літо. Окольиця прекрасна і бізнесова. До стації 4 миль. До Нью Йорку всего около 82 14 Ціна $3400.00, з чого $2000.00 готівкою а решта на довгі ви- платы. Сама будинки варті ті гроші.

3) 35 акрову в стейті Меріленд, дуже стейтовий, населенний добрий, з чого 10 акрів орної землї, знаменитий сад, а решта гарний лїс. Дім о 6 ромах, стайня, повітня, шопа, курник і хлів. Фарма має 2 свині, 90 курий і 28 качок. До стації, почти і міста 10 минут їзди. Ціна $1500.00, з чого $1000.00 го- тівкою, а решта на сплати. 102-04

Но бажаючі фармерські инших або продавців на адресує:

Ф А Р М А,
с/о American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

СЛАВЯНИ.

Славяни належать до великої індоєвропейської групи народів, так званої через те, що вони живуть майже неперервано сушею, яка йде з Індії через Афганістан, Перзію і Кавказ, населюють мало не цілу Европу і говорять хоч і дуже неоднаковими, а все таки рідними між собою мовами. В Европі ся група складається з 3 народів: **романських** чи латинських (Італійці, Еспанці, Португальці, Французи, по части Бедьгійці і инші), **германських** (Норвежці, Шведи, Данці, Англійці, Голяндці, Німці, частина Бельгійців і инші) і **славянських**, а окрім того з кількох дрібнійших народів, як Греки, Альбанці, Литовці, Картвелси (Грузини, Імеретинці, Мингрельці, Хевсури, Шпави, тощо), Румуни, (Волохи і Молдовани) і инші. Славяни сидять тепер у північно-східній стороні Европи і далі по великих ріках північної Азії і займають майже всю ону велику просторонь, починаючи від лінії, яку можна повести від Гданська через Дрезден, аж до північного кінця Адрійського моря, окрім невеликого у порівнаню клаптя землі на заході, на якім містять ся нижне-австрійські Німці, Мадяри і Румуни, що врізуть ся клином здовж північного берега Дунаю, що колись-то був заселений теж Славянами.

Найдавнійші історичні звістки про Славян починають зявлятись у перших столітях по Різдві Христа. Відтак взяли ся Славяни в Европі, покищо невідомо, як невідомо і те, де була їх-перша европейська оселя. Дехто думає, що вони прийшли відкись з Азії і, як каже наш найдавнійший київський літописець, осіли над Дунаєм, а відти вже, після римського нападу на дунайські землі, розселили ся по инших сторонах. Другі гадають, що вселя перві-вісних Славян була між висшим Німаном і Дніпром і що вже відти вони розійшли ся скрізь. І те і друге покищо цілком не доказане. Безсумнівним можна вважати тільки те, що Славяни були колись одним народом і жили вкупі, а потім розширились і розійшлись по ріжних сторонах, де, живучи окремо, по трохи позмішували ся з иншими народами, через що й почали говорити трохи відмінними мовами.

Таким робом первісна славянська мова, яка нам тепер зовсім невідома, розщепилась на кілька мов, які хоч і подібні одна до другої, а все таки відріжняють ся досить, так що окремим славянським племенам часом дуже тяжко порозуміти ся. Хоч число славянських мов не доходить і до десятка, а проте сказати, скільки їх, не дуже то легко, бо окрім язикових приклмет до сего питання примішують і політичні погляди, які вникають з бажання сильнійших славянських племен пригорнути під себе слабші: Чехи кажуть, що словацька мова — чеська; Подяки, що українська помосковлена подська; а Великороси — що вона попльщена російська, або один з діялектів російської і т. д. Найбільший знавець славянських мов, віденський професор і російський академік І. В. Ягіч начисляє їх усіх всім: **польську, лужицьку, чеську, великоруську, українську словінську, сербо-хорватську і болгарську.** Відповідно сим мовам звуть ся і славянські народи, які всі разом числять тепер більше ніж 150,-000.000 людий. Одначе такий поділ народів по їх мовам не вважають ся тепер за найкрасший, а щоб відріжняти народи один від другого, треба брати на увагу й їх походженє та їх антропольогічні й етнографічні прикмети, про які казати-мемо далі. Поки-ж що нагадаємо тільки, що **географічно** Славяни ділять ся на західних (Лужичани, Чехи і Поляки), південних (Словінці, Сербо-Хорвати, Болгари) і східних (Українці, яких певнійше будуть зачислити до південних, і Великороси), належать до трох великих держав: австро-угорської, німецької і російської, окрім невеличких купок Славян, які живуть у Румунії, Італії і Америці. Ми тут розділимось на славянські народи, починаючи з заходу від Адрійського моря:

1) **Словінці** (1,475.000), найзахідніше з усіх славянських племен, жиють найбільше в австрійській землі — Країні, на північно-східнім побережу Адрійського моря і на півночі та на схід від нього над горішною Савою і Дравою і сусідують з заходу з Італійцями, а на півночі з Німцями. Найзначнійше місто у них — Любляна (Лайбах). Віри римсько-католицької.

2) **Сербо-Хорвати** (9,135.000) ділять ся на кілька окремих груп. Сама західна з них, **Хорвати чи Кроати**, сидить здовж східного берега Адрійського моря і на схід по ріці Саві. Найбільші міста їх: Задар (Зара) і Дубровник (Рагуза) біля моря, і Загреб (Аграм) у східній части. Віри вони: римсько-католицької, хоч є між ними численні і греко-католиків (уніятів), особливо у Загребі. **Чорногорці** жиють у горах в самім півднім закутку в сусідстві з Албанцями і Сербами. Головне місто у них Цетине. Віри — православної. **Босняки і Герцеговинці** — на схід від Хорватів, відійшли до Австрії; теж православні, а почасти Магометани (потурчинці); головне їх місто Сараево. **Серби** містять ся ще далі на схід по нижній Сані і Мораві, Ібарі, Нишаві, аж до Румунії і Болгарії. їх найзначнійші міста: Білгород на Дунаю, Крагуевац, Ніш і Пірот. Віри — православної. Перше складали собою дуже сильну і велику державу, потім підпали під Турків, а нарешті становлять собою окреме королівство, тепер майже цілком знищене Болгарами і Німцями.

3) **Болгари** (5,440.000) сидять на схід від Сербів по ріках: Вардару, Струмі, Іскеру, Виду, Янтрі і Маріці і заходять аж у Добруджу, де вони помішані з Румунами й Українцями. Думають, що вони жили найпійше й у теперішній Угорщині і Румунії, де в мові й етнографії ще дуже богато славянського. Перше були досить сильною державою, опісля довго жили у турецькім підданстві, а на послідок були визволені і здавна ся з турецькою Румелією, теж заселеною Болгарами, стали окремою державою. Віра у них православна. Головне місто — Софія.

4) **Українці** (коло 33,000.000) торкають ся тепер Дунаю тільки ні де дуже численними оселяими у Добруджі і дунайських дельті та на Пруті, у давніх часи (Уличі і Тиверці) були на самім Дунаю. Ще у VI столітю коло Азовського моря сиділи Анти, яких більша частина історіків вважає за Славян і надто за Українців. У IX столітю окрім згаданих вже Уличів і Тиверців, на схід і північ від Дунаю були Дуліби, Волиняни, Поляни, Деревляни і Сіверяни, які пізнійше зєднались і почали називати ся Русин-Українцями. Тепер Українці живуть окрім згаданих осель на Дунаю, у східній Угорщині здовж Карпат, на цілім північно-східнім спаді Карпат, від ріки Попраду, у східній Галичині і Буковині і дальші майже в усій південній частині російської держави по ріках Дністру, з його допливами, Бугу, Дніпру, Донцю аж до Дону, навкруги Азовського моря, а також на Кубані, на північним Кавказі. Найзначнійші міста України: Київ, Львів, Харків, Чернигів, Полтава, Катеринослав, Одеса й инші. До нападу Татар Українська була то одним великим князівством, то спілкою дрібних князівств, а потім увійшла в склад Великого Князівства Литовського, яке після Люблинської унії (1569 р.) зєднало ся з королівством польським. У 1654 році за гетьманства Хмельницького Україна відбившись від Поляків, пристала у союз і під протекцію царства Московського, а пізнійше у 1772 р. стала частиною російської імперії. Віра у Галичині уніятська, а в російській Україні — православна.

5. **Великороси** (більше ніж 60,000.000) склали ся яко народ вже в пізнійші часи з відомих нам у IX віці новгородських Славян, Вятичів, Кривичів і з частини Сіверян, а також з поручених фінських племен, і поширились далеко на схід, аж поза Урал, де у Сибіри здовж усіх великих рік жиють поруч з українськими переселенцями до самого Тихого океану. Вони займають басейни Волзька, північної Двини, Печори, величезний байсен Волги з її допливами: Окою, Камою й иншими і більшу частину Дону. Найбільші міста: Петроград, Москва, Нижний Новгород, Казань і инші. Віри православної, з дуже великим числом старовірів і инших сектантів. **Білоруси** (6,200.000) становлять собою окрему славинську групу, яку по мові зачислюють то до Українців, то до Великоросів. Вони склали ся з давних Дреговичів, Радимичів, частини Деревлян і Кривичів, з домішкою Литовців, Поляків та Українців і жиють тепер на півночі від Прип'яти у басейні середнього і горішнього Дніпра, аж до початків Волги. Найбільші міста їх: Мінск, Могилів і инші. Віри православної, хоч є чимало й покатоличених.

6. **Поляки** (коло 20,000.000) жиють у куріті ріки Вісли і сягають на лівім боці аж до Балтійського моря, у сусідстві аж до Рацібора зі східними Німцями, опираючись на південь на ріку Сян і на північні Карпати і відділяють ся на сході від Білорусів і Українців смужкою, яку можна провести на південь від Августова до Тарногорода і Перемишля. Польська народність склала ся з давних Полян, Ляхів, Лютичів, давніх Полян, Ляхів, Лютичів, Мазовшан і инших племен, до яких пристало досить богато німецьких, литовських і мабуть фінських елементів, антропольогічно ще доси не доказаних. До кінця XVIII століття Поляки становили собою окрему досить велику державу, до якої належали: Литва, Білорусь і Україна до Дніпра. З того-ж часу (1772 р.) Польщу поділено між три держави: Росією, Австрію і Німеччину. Найголовнійші міста Поляків: Краків і Варшава. Усі вони римо-католики.

7) **Чехо-Словяни** (коло 10,-000.000). Чехи з давних давен осєлили ся на нижній Лаби (Ельбі,) Белтаві і Мораві, а Словяки, які прийшли з Дунаю, на східнім березі Морави і на допливах Дунаю: Вагу, Нитрі, Гроні і верхній Тисі, тоді як Чехи переселили ся з північної сторони Судетських гір, де жили колись разом з Поляками і полабськими Славинами (Вендами), тепер вже цілком під впливом Німців. Таким робом Чехи і Словяки з походженє становлять собою два зовсім ріжні народи, одначеж Чехи зачислюють Словяків до себе на підставі мови, яка справді у Словяків встигла вже переробитись на дуже близку до чеської. До початку XVII віку Чехія була незалежною державою, у якій одначе усе більші і більші поширювались німецькі кольонізації; у 1620 році уряд у ній став цілком німецький, а пізнійше вона опинилась одною з земель австрійської монархії, відержуючи однаке назву королівства. Головне місто — Прага. Усі католики.

8) **Лужичани** (157.500) живуть невеличкою вже тепер купкою на північ від Чехів. Число їх перше було далеко більше, поки їх цілком не окружили Німці. З походженя вони близші до Сербів, а по мові до Чехів. Найзначнійше місто — Будишин (Будвайс). Більшість протестанти, решта-ж католикн.

3 **антропольогічного** боку дуже довго думали, що Славяни у фізичній будові не мають між собою нічого спільного і що тоді булоб шукати у них якогось загального славянського типу. Одначеж новійші й уважнійші досліди, що далі то більше доводять, що всі південні Славяни, до яких треба долучити й Українців, а також Чехи і Лужичани мають дуже богато спільних прикмет і належать до одного типу: **високого на зріст, чорнявого, з більше або меньше круглою головою, з досить високим чолом, з подовгастим лицем, з прямим вузким носом, коротними руками і довгими ногами.** Найбільше виразним сей тип, який зветь ся **адрійським**, являєть ся у Сербо-Хорватів (чорнявих 44%, до 70%, зросту 1700 до 17-23, головний показчик 85.7 до 86.7). За ними йдуть Чехи (темноволосих 75%, зріст 1692, головний показчик 85.4); потім Українці (чорнявих 55 до 85%, зріст 1656 до 1693 а пересічно 1673, головний показчик 82.9 до 84.1 а пересічно 83.4). Великороси-ж (темного типу 22%, зріст 1657, головний показчик 82.3) і Поляки (21% темного типу, зріст 1625 і головний показчик 82.1) значно відхиляються від сего типу, який ми називаємо загально-славянським, що одначе зовсім не означає, щоб вони належали до якої зовсім иншої породи, як думає, наприклад, Денікер. І у тих і у других славянського типу є досить, тільки у них він змішавсь (у Великоросів вже в історичні часи) з иншими типами: у Великоросів найбільше з фінським, а у Поляків мабуть — з германським, литовським і тже з фінським.

З **етнографічного** боку Славяни теж мають між собою далеко більше спільного, ніж може здавати ся на перший погляд. Богато в дечім і доси помітні сліди чималого впливу старої середземноморської культури, а найбільше давніх грецьких і римських колоній, на Славян, особливо південних і західних. Сліди ті більше всього знати у рибальстві й у скотарстві (італійська порода худоби від Адріятику аж до Дону), в обробленю землі волами плугом і ралом і т. п. У технічних виробах дуже знати близке споріднене Славян, теж найбільше південних, зі сходом, особливо іранським. Воно виявляєть ся у гончарстві (у східних Славян посуда більше деревляна), у кушнірстві, почасти у виробленю, тканстві і виробленю килимів. Починаючи від Дніпра, всі Славяни на заході не знають дуги і запрягають коні до дишля. Щодо будівлі то всі Славяни, окрім Поляків і Великоросів, мають більше-меньше однакові хати з чотирокутастою покрівлею, білені в середині і знадвору і збудовані після однакового плану. У залежности від матеріялу, а найбільше через переймане від сусідів, є деякі відміни (у Чехів на німецький лад, у Сербів на турецький то-що), тільки порівнюючи старі хати, можна добачити однакість скрізь. Ще більше такої однакости знаходимо в одежі. Жіноча одежа, яка у всіх народів меньше міняєть ся ніж у мущин — у Славян скрізь дуже подібна. З дуже невеличкими виїмками заміжні скрізь покривають голову (або покривали колись-то) білим полотном (хусткою, рушником, намітков то-що), носить вишивані на рукавах і часто на подолі сорочки, коротку одежу без рукавів, чимало паснста і найчастійше білу свиту більше чи меньше гафтовану і однакового крою. Мущини скрізь носить доре зволосі, підтяте над очима, часто з довгі вуси і найбільше голить бороду; сорочку носять білу, з пазухою по середині грудий і випускають її зпід пояса на штани (окрім південних Українців). У верхній одежі або свиті більше різнонаміпності; крій же її скрізь досить однаковий. На ногах і жінки і чоловіки носять скрізь панчох (у південних Славян дуже цяцькованих) черевики або чоботи, загальнок і найбільше давною обувою треба вважати і доси шкіряні постоли (ходаки, обшута, опанки), які вдержались і доси у всіх Славян, окрім східних, де замість них носять личаки чи лапті.

Отже, як бачимо, і етнографічно Славяни очевидячки становлять собою один народ, розсіваний на окремі групі історичними подіями. Назвіть і східні Славяни, які найбільше відхилили ся від загального гурту, і тії теж, як пильнійше придивитись, належать до одної славянської сімї. Як видно з наведеного вище про минувшину Славян, уся історія їх була безперервною боротьбою. Чимало прийшло ся їм відбивались від сусідів — Татар, Німців, Турків, Мадярів, то-що; чимало довелось ворогувати й між собою, боронячись від змаганя одних панувати над другими. Може теперішна велика війна причинить ся до того, що боротьба тая вгамусть ся і всі славянськими народам буде забезпечено спокій та можливість вільного розвою.

Др. Федір Вовк.

Коли Ви Не Маєте Гроший в Приємному Здоровлю

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

в певному приїхали, переконаю або сконсультую задурно, потім виконаю услуги спеціяльно. Дорого до собі-ного розходу, по-т

НЕДУГИ МУЖИН

Я є одиноко спеціяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслуговний на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт. 76-80
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

КРАСА СЕ БОГАТСТВО!

Памятайте панни і замужні!

Перед ужитєм По ужитю

ДАРМО порадимо як услугути з лиця: волосє, дзьоби, прищі, веснянки і бутри; як дістати густе, полискуюче волосє на голові; біду вшо і рутин; повний і округлий бюст. ПИШІТЬ сейчас що Вам бракує; зверяйть ся до нас, як до приятелів а дістанете задоволяючу відповідь. МУШИНІ—Ви також зверяйть ся до нас, бо чудне лице, густа чуприна робить і старшого молодшим. Залучіть марку і адресуйте: 85—

THE SPARROW CHEMICAL CO.,
196 E. Fourth St., Dept. D.D.
NEW YORK, N. Y.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Заходом Українського Товариства Сів. від. 202 У. Н. Союза в Сиракюзи, Н. Й.
— відбуде ся —

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
ДНЯ 2. ВЕРЕСНЯ 1918 Р.
(на Лейбор Дей)

в гали П. О. Дей, Вест Фаєт ул., ріг Сават Гедес ул., Сиракюз.

Початок о годині 3-ій пополудни.

Вступ 25 центів.

На сей баль запрошуємо всїх Українців і Українок з Сиракюз і з околиці. До танців буде пригравати першорядна музика. Буде пиво і другі напитки та смачна перекуска.

Прийдіть всї, а не пожалуєте. Чистий дохід призначений на будову Укр. Нар. Дому в Сиракюзи, Н. Й.

За сей баль ручить

Виконий комітет.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образованє, з якім заняттю Ви би не працювали, зачніть учити ся

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся вчити читати, писати і говорити по англійськи кождого Українця, що жиє в Америці. До сеї школи не мусите особисто зголошувати ся, бо висилаємо спеціально зладжені задачі почтою. Кождий що здішнє ся до сеї школи учить ся англійської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 доларів. За 4-роки істнования сеї школи, покінчили курс тисячі Українців. Від кождого є подяка, і кождому дивно, що так легко і приступно вчити ся англійської мови після нашої системи. Пробні задачі і подробиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся Нашим ключем — чесність, точність і строге виповненє дїл.

FIRST AMERICAN
PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

ФАРМИ

Готові засїяні фарми в стейті Нью Йорк, Нью Джерзи, Конектикут, Верджінія, на догідні сплати продає

AMERICAN LAND
AND IMPROVEMENT CO.,
129 Greenwich St., New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

постійно у своїм складі книжки різного змісту. — Коли ві, чи знаєте, сейчас по цінник книжок, заслуговуючих 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 ГОДИНАХ

Когда пачка MIDY у вас нема, не беріть Уникайте підробіль.

ВАРТІСТЬ ЗДОРОВЛЯ.

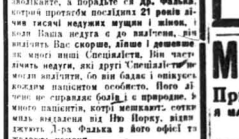

Вартість здоровля може лише той належно оцінити, хто чув єго коли попередно потратив, то цїна цілого маєтку, то як здоровле, бо ЗДОРОВЛЕ се БОГАТСТВО. Не робіть рїжнїй як довго Ви будете хорі, або чи недуга Ваша є легка або тяжка, і коли Ви жадаєте дешевої досьвідченої Спеціалїста, то не завдавайте, а порадьте ся Др. Фалька, котрий протягом послідних 21 років лїчив тисячі недужих мужин і жінок, і коли Ваша недуга є до вилїчена, він вилїчить Вас скорше, лїпше і дешевше як многі инші Спеціалїсти. Він часто лїчить недуги, які другі Спеціалїсти вважали вилїчені, бо він бадає і обзнаює кождим пацієнтом особисто. Його лїченє не справляє болїв і є природне. У много пацієнтів, котрі мешкають поза границями міста Нью Йорку, відвідують Д-ра Фалька в його офісї та жадають помочи.

В його офісї находять ся всї найновїйші машини Електричних Апаратів, як також тудова Х-Ray машина, якою можна бачити якою кождої часть в людськім тїлї. Сю машину уживають вже петрошки. В многих случаях вона опомогла многим мужин і женщин від поважних операцій. 65—

Коли терпите на ослабленє - нерви, болї желудка і кишок, пайнр, болї горла, ревматизм, чиряки, шкірні недуги, нарости, завір, гемороїди, злокачествености міхура і нирок, то найвідомїйшого лїкаря-спеціалїста.

ПОРАДА ДАРОМ.

НЕ ЛЇЧИТЬ ЛИСТОВНО.

Dr. FALK,
СПЕЦІАЛІСТ,
11 West 28th St., New York City,
(межи 5-ою Евенюю а Бродвей)

Години офісові: від 11-тої рано до 7-ої вечер недїля, в неділї і американські свята від 10-ої рано до 1-ої попол.

Коли Ви недужі покрадьтеся зі мною

Я вибрав за свою спеціяльність застарілі, нервові і скомпліковані недуги, які вимагають опіки спеціяліста.

Зверіть ся до нас, коли Ви є недужі а ми постараємось уратувати Ваше здоровле. Коли Ви терпите на жолудок або біль печінки чи кишок, безсонність, болї голови або загальне недомагане, то порадьте ся зі мною. Коли Ви терпите на ревматизм, ломане, болї в суставах і др. терпінє, то зверіть ся до мене. Мій довгий досьвід і практика дають мені змогу надіятись, що Ви істнотне мною вдоволені і будете мені прихильні на все.

Не відкладайте Ваше лїченє. Поспішіть, щоби завобчи Вашій недузї ще вчас. 91—

Перша порада даром.

Години приняти від 9-ої години рано до 8-ої. вечер, в неділї від 10-ої рано до 1-ої в полудне.

Dr. MESSEC
СПЕЦІЯЛІСТ
124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

НЮ ЙОРК

30 МИЛЬ ДОВГИЙ, 20 ШИРОКИЙ, 7 МІЛЬЙОНІВ МЕШКАНЦІВ, ЧУДА СВІТА.

Нова велика книжка з фотографічними знимками улиць, парків, музеїв, палат і публичних будинків, з докладним поясненєм: будинок Вулворта, високий на 55 поверхів. Горішні желїзниці 75 стїн високо понад улицями, палати міліонерів і хати бідних, спектр великого зарївна і злочинцї. Сотки тисяч доларів люди видають денно на те, щоби приїхати і подивитись на найбільше і найцікавїйше місто в свїті Нью Йорк. Ви те самє можете бачити і себе в домі, дешевше купивши **АЛЬБУМ НЮ ЙОРКА.** Ся книжка буде середком ціпкової розкоші для Вас і Ваших приятелів. Ціна не велика, лише $1.00. Хто зробить замовленє сейчас, тому дамо 50 поставкові книжки дарма. Пам'ятайте, що посилаємо її через цілий світ. Замовлєнє шліть разом з дуже гарними видами дарма! Замовляйте в через вашу книгарню або самі готовими грішми на адресу: *UNIVERSAL BOOK COMPANY, 133 East 9th St., New York, N. Y.* 102-07

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли бути досї вилїчені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і підрадьте ся БЕЗПЛАТНОМУ оглядинові та дізнайте ся про нашу опінію і пораду. За нами є довголїтня практика і досьвід в медицинї і хірургії в лїченю нервових і хронічних недуг. Оглядинє Вас і зконсультуюсь Вами особисто кождого разу.

МУШИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомпліковану недугу; або коли Вам долягає терпінє жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ ВОНА Є.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливляють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помїч пічаєк коли инші методи зависли, а затим много терплячих уратовало со від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїканє, недоглядання і неналежите лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста.

Години офісові:
9. рано до 8. веч.

Drs. DOYLE & LEWIS

В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

Повідомленє.

В Ельберті, повіт Балдвін, Алябама, над заливом, заложено українську колонію. Як лише нас кілько людий закупить землю, сейчас будує ся церква, школа і заложить ся свої містом. Кождий український фармер буде тут чути ся як в дома. Тут є здоровий клїмат, сьвіжий воздух, чиста, мягка вода, урожайна земля, близько маркет. Два до три рази в році дощ. Найлїпша околиця на загальну фармерку і городнїну в цїлій околиці. Доход з акра від $75.00 до $250.00 рочно. Цїна: Баля для купуючого 10, 20, 40 і більше акрів. Пишіть до: 87-112

HRYHORIY KURDYDYK, 216 E. 83rd St. New York City,
або
HENRY C. BARTLING, 911 Hartford Bldg., Chicago, Ill.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровле

Я МАЮ НАЙЛЇПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я є найбільшої хронічної нервової недуги-спеціяліст в Пітсбурґу, Па.; 33 ліг практичного уживаня, обширне знанє своєї штуки.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або ні, без цїкавости, і совісно Вам порадю, коли другі можуть або спеціяльно Вам не можуть помочи.

Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найбільші ліки що про лїченє всіх недужих.

Я НАЙСЛАБШІ хронічні дослїдженє і операцію що вимагає сили, що є найбільше ризико, беру на себе і вилїчую, що є найлегше і найменше ризико. Вам про ціну і лїченє.

ВСІ НЕДУГИ МУШИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛЇЧИТЬ СЯ.

Говоріть по українськи. — Нїмецькі ґазд. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 5. веч. В неділю від 10. до 2. з полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN

Specialist
411 — FOURTH AVENUE
(4-ий будинок від Smithfield St. Коли цете до мене, то уповніть ся про адресу моєї офісу).

Відомости почтою.

PITTSBURGH, PA.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

(Продовженє зі стор. 1-шої).

правительства цїлило інтересам аліянтів є охороненнє Чехо-Словаків проти небезпеки, яка грозить їм зі сторони полоненних Німців і Австріяків. Се є ниці".

БОЛЬШЕВИКИ ВІДОБРАЛИ МІСТО СИМБІРСК.

300 полоненних Чехо-Словаків повішено на ринку в Симбірску.

АМСТЕРДАМ, 24. серпня. — Російські війска большевицких червоних сторожий здобули місто Симбірск над Волгою, як се доносить телеґрама з Москви до „Гамбурґер Нахріхтен".

По занятю міста большевики повісили на ринку в Симбірску 300 полоненних Чехо-Словаків. Се стало страшною Чехо-Словаків, як се подає заяву большевицького правительства, яко відплата за насилства, яких мали допускати ся Чехо-Словаки, коли місто находилось ся в їх руках.

Богато протиреволюціонерів засуджено на смерть.

АМСТЕРДАМ, 25. серпня. Велика протиреволюційна воруховбна, яка недавно мала місце в Москві, мала на цїли запобігти висланю большевицьких війск проти Чехо-Словаків як се доносить большевицький орган „Ізвестія".

На чолї воруховбної стояв бувший головний командант російських війск, ген. Алексєєв. Вісьмох провідників протиреволюції, між тим бувшого коменданта 86 полку стрільців, увязнено і сейчас страчено.

Московські часописи доносять про вибух заворушень в губерніях Волоґда, Володимир, Вятка і Орел. Всї ті ворохобні здавлено силою. В місті Діві, в орельській губернії, убито 300 жовнірів, належачих до білої сторожі. В Петрограді страчено 20 осіб, між тими офіцерів з полку, який стоїв залогою в Красним селї. Страчено також трох членів заграничної місії.

Часопись „Правда" взиває правительство, щоби зарядило удвоєнє всеї буржуазії.

Командант червоних сторожий в Мурманску в руках аліянтів.

АМСТЕРДАМ, 23. серпня. Ген. Потапов, командант червоних сторожий на мурманськім побережу, находить ся тепер яко полоненний в руках аліянтів, як се доносить телеґрама з Петрограду до бременської часописи „Везер Цайтунґ". Його зловили селяни, коли він хотів утїкати на полудне і передали його англійським властям військовим.

Большевики увільнили 23.000 бувших офіцерів.

АМСТЕРДАМ, 23. серпня. Большевицьке правительство було приневолене випустити на волю 23.000 бувших офіцерів російської армії. Сї офіцери були увязнені і уміщені в Алєксієвських бараках у Москві.

Мешканцї Москви, як се доносять одержані вісти, грозили висадженєм у воздух Кремлїня, осїдку большевицького правительства, на случай, коли би большевики не увільнили увязнених офіцерів.

Царевича також розстріляно.

ЛОНДОН, 25. серпня. „Дейли Мейл" доносить, що один російський князь, який недавно прибув до Англії, привіз вістку, що большевики убили також бувшого наслїдника російського престола, царевича Алєксія, який був би числив тепер 14 літ.

Непотверджені вісти про замордованє царевича одержано з Росії вже кілька разів давнїйше. Російський князь перший подав подробиці про замордованє царевича. Він оповідає, що убийники царя прийшли відтак до хлопця і сказали:

„Ми убили твого батька; для собаки собача смерть".

Царевич почав плакати, а тодї один з банди убив його выстрілом з револьвера.

Проф. Мілюков на чолї монархістичної партії.

АМСТЕРДАМ, 24. серпня. — Проф. Павло Н. Мілюков бувший міністер заґр. справ в кабінеті гр. Львова, виступив з конституційної демократичної партії (кадетів), як се доносить московська телеґрама до берлїнської „Фосіше Цайтунґ", покликуючи ся на вістку в органї большевиків „Ізвестія".

Дальше додає телеґрама, що проф. Мілюков має намір утворити нову політичну партію в Росії, так званну конституційно-монархістичну партію.

ОЧИ ПОТРЕБУЮТЬ ПОМОЧИ:

1. Коли ви читаю часописи або книжки друк видаєть Вам занадто дрібний.
2. Коли очи є впислені, замглені або здаваються рїчи.
3. Коли чорні пятки або иточки появляють ся перед очима.
4. Коли очи слезять ся, болять і запалюють ся.
5. Коли не можете видїти на віддаль або часте зїз. 91ю02
6. Коли маєте нервові болї голови.
7. Коли очи у Вашої дитини є слабі і зарегіструють в відмінні сторони, то порадьте ся у

DR. BERNHARDT,
Optometrist and optician
57 Newark Ave., Jersey City, N. J.

ДР. К. Д. БІЛИК

Одинокий український християнський лїкар-хірург в Нью Йорку.

327 E. 17th ST., NEW YORK, N. Y.

Довголїтнє оперуванє мушин, женщин і дїтий, а головно з великою успішною операцією, недуги желудкові, слїпу кишку, геморойди, трубї яйця, нїс, горло, уші і инші недуги мушин і женщин, як болї в кришці, обрізанє, удїланє операції що до хвоб і тодоване дїтий. Коли не можете прийти, напишіть лист і опишіть недугу. Залучіть марку на відповідь. 92—

Година уряднї: 12-2 попол. і від 6-8 вечер. Неділї і свята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 6493.

ЧУДОВИЙ ЛІК

НОВОВИНАЙДЕНА ПАТЕНТОВАНА МАСТЬ

SALVA

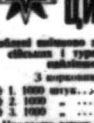

виробляюча зі старокраєвого зілля, вилічила богато людий зі старїйших і тяжших недуг. Ся мазь гоїть рани від полїчень, поторчень, всілякі рани і т. п.

От що пише про сю мазь Василь Іванцо: 1) Я страшно поїк ся в фабрицї, кадь і тварь і цїлу руку. Ся мазь вилїчила мене до 8 днїв. — 2) Николай Чалус: Мої дитина поїкла ся кадь о воду в пошу, від кождої до пяти. Я удав ся до сего чоловіка но сто часть і вона вилїчила мою дитину до 8 днїв. 3) Фростей Кремецкий пише: Мені автомобіль страшно потовк ногу; я лежав в шпиталї через 3 місяці; мені нїчого не помогло аж я удав ся до того чоловіка но сто часть і в шістий днюдень до 15 днїв.

Цїна шести суть тиї самі Слоїк 60 ц. більший $1.10 з пересилкою.

В продажи Українець. Зверніться до него о порадї. 83а102

JERRY SAGAN,
411 Queen St., Wilmington, Del.

РОСІЙСЬКІ ЦИҐАРЕТКИ

робленї виключно з імпортованого російського і турецького тютюню найвищого роду.

З порученєм тутешнє:

№ 1. 1000 штук	$15.60
№ 2. 1000 „	$16.50
№ 3. 1000 „	$18.00

Продаютьо також пробні пічки о 100 цїгаретах: № 1 $1.50, № 2 $1.65, № 3 $1.80. Гроші на 100 цїгаретах зворотно ся висилають проз з полученєм. При замовленю на що найменше 500 цїгарет надаєть ся $1.00 знадатку, а решту платить ся по одержанню виправленого до Вашої хати. Всї посилки є оплачені і можуть посилок оплачуємо самі.

Зверніть увагу на нашу торговельну марку. 100ю10

RUSSIAN STAR COMPANY,
Importers of Cigarettes
16-20 East 7th Street, Room 30,
New York, N. Y.

HELP WANTED MALE
ПОТРЕБА МУЖИН.

ПОТРЕБА АҐЕНТІВ, котрі здїють чужинецкий язик та мають певне образованє. Досьвід зайвий. Добра платня і комісове. Легка робота. Годить ся особисто або писать до: WALTER GRAY, 1904 Arrott Bldg., 4th Avenue & Wood St., Pittsburgh, Pa. 100-02

ПОТРЕБА МУЖИН до нічної роботи, добра платня. Голосистість. STOLLWERCK COCOA CO., 257-269 West Side Ave., Jersey City, N. J. 100-03

ПОТРЕБА помічників-робітників до фундиру. Мусять бути вправні. Добра платня для сталих. THE CASTING & SUPPLY CO., 32-38 State St., Jersey City, N. J. 100-05

ПОТРЕБА робітника відповідна „Кулюли" до фундиру, мусить бути добрій відлївак. Добра платня для стадого чоловіка. THE CASTING AND SUPPLY CO., 32-38 State St., Jersey City, N. J. 100-06

ДОБРЕ ЗАНЯТЄ

для вправних мушин. Потрібна також до науки. Голосистість ся кождого часу з сим оголошенєм. 102

NOVELTY CANDY CO.,
340 Clairmont Ave.,
Jersey City, N. J.

ПОТРЕБА робітників до робіт на токарних, скоро ручно порушуваних. TORSION BALANCE CO., 147—8th St., Jersey City, N. J. 100-05

ПОШУКУЮ робітника до чищенї пїчок, обзнайомленого в тій роботі. Добра і стала робота. Плачу тиждено $24.00 і більше. Комната подорожан безплатно до звершеної. Голосистість по адресу: M. NAHAY, 433½ Deaderick Street, Nashville, Tenn. 102-04

ПОШУКУЄМО СЕЙЧАС аґентів і аґентток в кождій громаді для розширеня всесвітнана нашого Кальварійського Вина Лїчничого і других патентованих лїків. $50 або більше може кождий заробити тиждено. Во інформації пишіть сейчас до: D. WROBLEWSKI & COMPANY, D. H., 196 East 4th St., New York City. 102ю12

ПОШУКУЄМО СЕЙЧАС аґентів і аґентток в кождій громаді для розширеня всесвітнана нашого Кальварійського Вина Лїчничого і других патентованих лїків. $50 або більше може кождий заробити тиждено. Во інформації пишіть сейчас до: D. WROBLEWSKI & COMPANY, D. H., 196 East 4th St., New York City. 102ю12 stry Ave., Detroit, Mich. 102-04

HELP WANTED FEMALE
ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

Навчіть ся робити італїйські цигара, а будете заробляти від 30 до 40 доларів тиждено, коли дїйдете до вправи. Ми платимо по два доляри денно в часї науки. Лише дївчата пониже 20 лїт можуть голосити ся до: PARODI CIGAR CO., Inc., 26-38 Cornelison Ave. (near Grand St.), Jersey City, N. J. 100-05

ПОТРЕБА ЖЕНЩИН до фабрики цукерків до пакованя і дїппованя. Також сильних женщин для нової роботи. Нагода до сталої посадки. Годність ся кождого часу з сим оголошенєм. NOVELTY CANDY CO., 340 Clairmont Ave., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую КАТЕРИНИ МАРҐАЛЬ з села Сирківці, пов. Перемишль. Перед 5 роками виїхала з Фїладельфії до Шікаго. Хто би о ній знав або вона сама, прошу голоситись на адресу: ANNA UHRYN, 186 North Street, New Britain, Conn. 101-02

Пошукую АНАСТАЗІЮ ШУТЯК з Рожолїтів, пов. Кам'янка Струмилова. Перед 3-ма роками перебувала в Шікаго при улиці Ірі, а також в Аврорі. Хто би о ній знав або вона сама, отозвіть ся ласкавенько на адресу: W. SZUTIAK, 1760 Central Avenue, Detroit, Mich. 100-03

Пошукую МИХАЙЛА МАРТИНОВОГО з Воробієвич, пов. Дрогобич. Перебував в Фїладельфії. Хто би о нім знав або він сам, прошу голоситись на адресу: JOSEPH GRESKIW, Box 226, St. Francois, Mo. 102

Пошукую своїх сирітків: КОСТЯ ДВОРЯНИНА і ГАРАСИМА ДВОРЯНИНА. Походять із села Убині, повіт Кам'янка стр. Галичина. Через довший час перебували в ній у сирітськім стенї в місті Бориславі і На Нюрку. Котрий небудь з них дознав ся або хтось знає о них, то прошу подати їх адрес до: JOHN ZAZERCOWNY, 767 McKin-

Пошукую своїх сирітків: КОСТЯ ДВОРЯНИНА і ГАРАСИМА ДВОРЯНИНА. Походять із села Убині, повіт Кам'янка стр. Галичина. Через довший час перебували в ній у сирітськім стенї в місті Бориславі і На Нюрку. Котрий небудь з них дознав ся або хтось знає о них, то прошу подати їх адрес до: JOHN ZAZERCOWNY, 767 McKinstry Ave., Detroit, Mich. 102-04

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь якусь спеціяльнішу або застарілу недугу а потребуєте совісної спеціяліста

Прийдіть до мене —
а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу заплату, без відвої операцію у Вашім занятю. Моє офіс находиться через довгі роки о тім самім будинку, і може здають як осторожного, рельного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісї і точна оказівка уможливить Вас, що Ви остаточно на дорогу ку опіці до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронічні болї голови, запори голови, прищі, синяки на Вас в очах, слаба память, слабі і неспокійні нерви, безсонність, болї в спині, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні хвороби, недомагане шлунка і кишок, неправильні болї, опухлю на лїзку і завір, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИЦИ, ЗАШКІРНІ ПЕТРУВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЇНІ МЕТОДИ УПЕВНИТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛЇЧЕНЯ.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ ЧИ НІ — НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ!

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ
106 East 11th Street,
Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Годинн офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і празнові свята: від 10. до 2. о полудн. ранок.

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

РОДИМЦІ! Зверіть увагу на се оголошенє, коли обзнаєте ся денаде.

T. J. HUTCHINSON & CO.
Notary Public, Real Estate, Insurance,
223 South 11th Street,
PHILADELPHIA, PA.

ЗНАЙ від давних лїт маємо довголїтнє всїляного рода документи так американські як і старокраєві. Продаємо доми і фарми. Старше ся о позички (mortgage). Асекуруємо доми і меблї від огню. Виписуємо апляікації на горожанський папери. Заосмотрюємо і відтверджуємо відповідні кваліфікації. Пишіть і посилайте нам виписано листи до краю, через Американський Червоний Хрест. В справі листів кождий може голоситись особисто що дня о 9. год. рано, крім суботи і неділї. В иншіх справах потрібніть що дня від 9. рано до 9. вечером.

Telephone: Bell-Lombard 25-93. 99ю08

Недужі мушини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

В ЯКІЙНЕБУДЬ ХРОНІЧНІЙ, НЕРВОВІЙ І ЖОЛЕТКОВІЙ СЛАБОСТІ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛЇКАРЯ-СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ В ЯКОМУ НАЙТИ,

і порадьте правило дорогою до доброго здоровля.

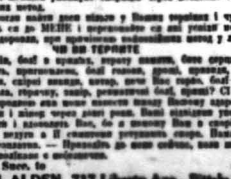

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години уряднї: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНЄ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відвісте ся його самі. Докладні ОГЛЯДИНЯ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і порекомендує Вас на добру дорогу до здоровля, защадить Вам терпінє і уратує вас від небезпеки.

Деякі літа практики. Найбільше успішні методи, ревізії і електричні апарати. Найновїйші удосконаленя. Вже тут по найбільше від недужих людий.

Сотки мушин і женщин уживаючи сьвітовий через професію застосоване найновїйшого научня метод.

Коли Ви не можете прийти до мене з Вашою недугою і хочете порадитись зі мною, напишіть мені лист і опишіть Вашу недугу. МЕНЕ і порекомендую ся ані умерлої письма осторонньо для Вашого здоровля, при приложенню найновїйшого метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на головокрутне мерзлі, болї в кришці, ревму, спинї, болї серця, слабість шлунка, задуховість, запори, болї в кишках, геморой, прищики, ослабленє пам'яти, болї голови, сідниці, завір, ревматичні болї, пухлї? Сї як і другі недуги я вилїчую скоро і безпечно. Не робіть рїжнїй як довго Ви будете хорі, або чи недуга Ваша є легка або тяжка, і коли Ви жадаєте дешевої досьвідченої і надійної Вам, бо я можу Вам в скорім часї. Я лїчу сам причину недуги а її спасенне результати скоро. Пишіть, що порадь є моєїй безплатно. — Приходіть до мене особисто, коли можете по-

77-99—

Dr. COLLODEN, Secr. to
Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ЕДАНЬ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьлатна сл для хорих, незнаючих людей, котрі не є в можности платити високих цін за свое бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути лекувані без удару ножа допомогою ТРОЯКИХ ЛІКІВ при помочи електричних природнів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна ними видужитись цілком лише тим самим способом без удару ножа.

Маю в посіданю найновійші машинки, при яких помочи можу заглянути до внутра і пізнати хворіжі внутренности людського тіла і хотяй та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного світла в тіло і забити ними паралізні бакцири, які є причиною всіх недуг і людських недовгань. Той способ лічення є не тільки новійший, але дійсно приємний і дуже корисний для хорого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невиліченого, не пійнимаюсь лічити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилічення, стараюсь вилічити в як найкоротшім часі

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понеділок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12. в полудне, а в неділі від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтр 3-ої евені
ї собаку.

Др. Еміль Айхель український ДЕНТИСТ

49½—1st Ave., corner 3rd Street, NEW YORK, N. Y.

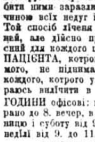

виробляє штучні зуби котрі виглядають як власні. Вправляє зуби без болю. Робота гарантована, ціни умірковані.

Годзин: від 10. рано до 9. веч., крім пятниці; в неділі від 10. до 2. попол.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 29 літ досьвіду у лічению. Я лічу ревматизм, прогресивну, гемороїди, шкрофулу, недуги нервових, старих, свіжих, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкіри, ін. всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 9¼ і 606 уживаєть при лічению недуг крови. Голосіть за особисто, почтою не лічу. 105—

Годзини приняття: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. вечер, в неділї від 9. до 2.

Український лікар
з ОДЕСИ
Др. КАУФМАН
111 E. 7th St., New York City.

Спеціяліст всіх мужеських, внутрішніх і дїточих внутрішніх недуг. Лічить новими машинами електричними, уживає X-Рей.

Годзин приняття: від 9. рано до 9. вечер.; в неділю від 9. рано до 4. по обіді.
Телефон: Орчард 6352.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ МОЛУДНОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛА, ГЕМОРОЇДИ, ОЖИРІЇ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Докоднє всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітей в своїм офісі або в домі пацієнтів, специяльно не на прохуднику при помочи спеціяльства з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довіреем свою недугу, а дістане совітну і безплатну пораду.

На відповідь заплатить почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG
804 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Годзин офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Справа потвердження українсько-австрійського мира.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВІДЕНЬ, 26. VII.—Нині на засїданю президентів парляментарних клюбів посол барон Миколя Василько в імени Українців заатакував австрійське правительство за се, що воно досї не ратифікувало ще мирових договорів з Україною. Василько заявив, що се справка міністра заграничних справ Буріяна, який опізненем потвердженем мира хоче припободатись Полякам. — На засїданю парляменту посол др. Кость Левицький критикував правительство за терорізованє українського населення і за польщенє Холмщини. Він остерігав австрійське правительство перед наслїдками, які може стягнути непотвердженє мира.

Нове становище „Діла" супроти Скоропадського.

Львівське „Діло", яке доси завсїгди нападало на правительство гетьмана Скоропадського, помістило редакційну статю, в якій заявляє, що знесенє соціялістично-революційного ладу, який було завело давне правительство, утворенє нового правительства Скоропадського є в інтересї української держави. „Діло" взиває австрійських Українців, які находять ся на Украині, помагати гетьманови в успокоюваню краю. Я зміна становища „Діла" означає радикальний зворот публичної опінії австрійських Українців в користь нового ладу на Україні.

Дипломатичні іменованя.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Гетьман Скоропадський іменував Ігора Кистяковського амбасадором до Царгорода. — Александер Шульгин, новий український амбасадор до Болгарії, відїхав 21. липня до Софії, везучи зі собою відручне письмо гетьмана до короля.

Київська преса.

З українських газет в Києві виходить тепер федералістична „Нова Рада", соціял-демократична „Робітнича Газета" і „Відродженя", орган міністерства вийни. З московських газет виходять: соціял демократична меньшевицька „Київская Жизнь", офіцирський „Русский Голосъ", соціял-демократична меньшевицька „Рабочая Жизнь", бульварні „Послїдня Вѣдомости" і чорносотенний „Голосъ Кіева", який появив ся на місце колишнього „Кіевлянина". — Газети з Московщини не розходять ся в Києві, бо дуже дорогі. За одно число треба заплатити три або пять карбованців. Натомість у великій скількости приходять до Києва українські газети з Галичини.

— Галицькі газети доносять, що на Україні заведено дуже строгу газетну цензуру. Часописи не можуть писати нічого проти гетьмана ані проти його політики.

Польська газета про положенє на Україні.

Краківський „Час", орган польских консерватистів, в числї з 20. липня пише: „Всьо вказує на се, що нинїшнє положенє на Україні є тимчасове і буде тривати дуже коротко. Тимчасове є теперішнє правительство, тимчасовий є республиканський державний устрій, тимчасові є також теперішні відносини супроти Росії. Гетьман Скоропадський має численних противників, як в таборі бувшого президента Ради Грушевського, так і між чорносотенцями. Одним словом — против Скоропадського стоять всі радикальні і чорносотенні елементи. Ціла большина Центральної Ради на Україні стоїть на ґрунті Скоропадського з опозиційним оружем."

Українізація шкіл.

Конгрес шкільних комісарів, який покінчив ся в Києві 18. липня, ухвалив важні постановленя в справі українізації школи. Вже в осени 1918 року народні школи і низші кляси державних гімназій мають бути зукраїнізовані. Всї нові гімназії, які мають повстати на українській території, мусять бути лише українські. У всїх школах має бути введена наука української історії, географії, української літератури і мови. Крім того наука російської історії є обовязкова.

Організація української арміі.

Дня 21. липня гетьман Скоропадський наказав зорганізувати кільканадцять армійских полків і розмістити їх в задонщинї України. — Генерал Рогоза, український міністер вийни, виїхав 7-го червня декрет, який забороняє ся на українській території носити старі уніформи російських офіцирів. Для українських офіцирів установлено нові уніформи.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Скоропадський наказав послам Франції, Італії і Греції, які доси перебували в Одесі, виїхати ся з України, бо Україна находить ся у воєнній стані. Посли опустили Одесу через Київ і відїхали до Москви. Тепер французькі інтереси на Україні заступає данський посол, італійські — швайцарський посол, а грецькі — голяндський посол.

Український Некрополь. — В Києві говорять про основанє національного пантеону під іменем Український Некрополь. де малиб бути похоронені ті сини вітчини, що погибли в боротьбі за її независимість.

ІДЕ О ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.
ЗАПІР
є великою
НЕБЕЗПЕКОЮ,
яке потягає за собою
ВСЯКІ НЕДУГИ І ПРИКРІ ТЕРПІНЯ:
Заядлене слїпої кишки,
Забруднє утробе,
Несправність,
Брак апетиту,
Заворот і біль голови,
Зїгнилі запах з рота,
Нечста кров,
винади скірні як
чиряки, прящі і т. п.
Безсонність,
Нервовість,
знеохота до шита.
Съвітової слави
КАЛЬВАРИЙСЬКЕ
Вино Лїчниче
лїчить запір а зарівно усувае
всїляні недомагання, які
виникнуть ЗАПІР.
НЕ ПИЙ гірної соли, но уживай
лїгуком прочищаючих.
Не пий так званних „ГІРКИХ ВИН",
бо викликнуть СТРАШНІ наруги молудновi,
почїи в короткім часї знов вертає старе
ЗАПІР. [біда
Звільнїть себе від тих клопотів раз і
[НА ЗАВСЇГДИ
Купіть що НИНІ КАЛЬВАРИЙСЬКЕ
Вино Лїчниче
а побачите по семо добре дїлас.
КАЛЬВАРИЙСЬКЕ Вино Лїчниче уміщує! Вас від ЗАПОРУ, довість Вам здоровля, сна і вріяности. Знова станеш веселий, охочий до праці і забави.
ПАМЯТАЙ, що ним тверезно пронї, хто доказує, що КАЛЬВАРИЙСЬКЕ Вино Лїчниче не є так по опівсюдно. КАЛЬВАРИЙСЬКЕ Вино Лїчниче коштує одна фляшка $1.25 до набуте в АПТИКАХ, в більших складах, у наших агентів або просто у пластеїзів: 94

D. Wróblewski & Co.,
190 EAST 4th ST. Dept. H.R.
NEW YORK CITY.

ДЛЯ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ!

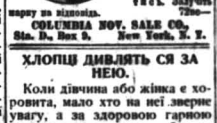

Дарую! Коли Ви бажаєте позбути ся лишаїв обличя скорше, ніж в 15 днях, то я сїй книжці найдете спосіб тайни любощи, то є способи як стати ся панею, і як пропадобатись. Залучіть марку на відповідь.

COLUMBIA NOV. SALE CO.,
Sta. D., Box 9, New York, N. Y.

ХЛОПЦІ ДИВЛЯТЬ СЯ ЗА НЕЮ.

Коли дівчина або жінка є хоровита, мало хто на неї зверне увагу, а за здоровою гарною женщиною кождий глядить богато хлопців. Много є дівчат і жінок котрі лише тому не звертають на себе уваги, що в наслїдок тяжкої і довгої праці в фабрици чи в хаті занедбали своє здоровле, а головно жолудок. Таким порученє ся аби спробували Босакового Лїчничого Гіркого Вина і аби його уживали як лїк після припису. Правдоподібно пожива піде в лїпший хосєн, дістануть лїпшу краску лиця і взагалї будуть мати більше вдоволєня з життя. Фляшка коштує $1.00, 6 фляшок $5.50, 12 фляшок $10.00 Купити можна в аптиках і в салонах, або можна замовляти впрост у фабрикантів на адресу:

MICHAEL BOSAK COMPANY,
454 Lackawanna Avenue,
Scranton, Pa.

ВСЯЧИНА.

Чому одні люди мають чорне волосе, а инші ясне.

Коли побїльшаючим склом поглянемо на устрій людської шкіри, то побачимо, що вона є зложена з мілїонів клїтин положених побіч себе. Помїж тими клїтинами є красковата материя, що виділяє ся з нутра шкіри і з неї людський волос чернає свою краску. Як сї материї богато, то волосе є чорне, коли дуже мало, то ясне, а як середньо-богато, тоді буде волосе русяве, або рижє (руде). Колиж по якімось часї ся краскова материя перестає виділяти ся, тоді волосе не є забарвлене і стає сиве. Найчастїйше і найкрасше замічаємо се у людий, що мали чорне волосе.

Чому деякі дерева цвитуть, а другі ні.

Цвити многих дерев дуже рїжнить ся своїм видом і величиною. Ми бачимо, прим. як цвите дикий каштан, а не бачимо цвіту дуба. А прецїнь, колиб могли слїдити історію кождої жолуди, то ми дїйшлиб до того, що дуб має цвіт. Кождий цвіт складно йому вигляд, зависить від своєї части, яку ми називаємо платками.

Так примїром се, що видимо на цвіті рожі, се платки. Але се не є конечні части цвіту; є богато цвіттів, котрі зовсїм не мають платків, і тому їх зовсїм не видко; особливо цвіти великих дерев є схована ві між листем. Всї дерева без виїмку мають цвіт. Вони можуть бути малі або великі, але все те є цвіти; нові дерева ніяк не могли би повстати без цвіттів, бо цвіти творять насїня, з якого починають ся жите нового дерева.

Весь ростинний съвіт можна поділити на дві части і на такі ростини, що розводять ся при помочи цвіттів — а сюди належить більша часть великих ростин і дерев; крім того є такі ростини, які є дуже розвинені і розводжують ся в инший спосіб — зовсїм без цвіттів. До таких ростин належить на примїр папороть, яка зовсїм не цвите.

Дивного трясеню ся від зимна.

Є богато причин, чому чоловік трясеть ся, коли замерзне. Перщою є се, що зимно-мороз поражує наші нерви; противно звона, тепло успокоює їх. Яка рїжниця між теплом і зимном, легко замітити підчас купаня, коли ми з горячої води скочимо в зиму і навпаки. Рівночасно з тим заходить питанє, чому трясене є потрібне до чого, чи ні. На се є відповідь, що трясенє помагає нам забувати про зимно. Кромі сього треба тямити, що мороз приспішує чоловіка. Коли би отже чоловік не тряс ся, то попав би легко в сон і тоді замерз би. З того виходить, що трясенє в зимі є дуже потрібне, хоч кромі сього воно ще огрівае чоловіка, бо через трясенє порушують ся мускули, а рух все викликує тепло. В той спосіб природним способом чоловік ратуєть ся серед морозу від смерти і огрівають ся до певного степеня сам від себе.

Генерал Фош до газетярів.

Командант всіх алїянтських військ, французький генерал Фердинанд Фош, переслав американським газетярам телеграму такого змісту: „Окопи є передною сторожию вийни. Повинностию є не опустити їх перед ворогом. Моє поздоровленє для вас за се, що знаєте сю повинність".

Дзвони винайшли Єгиптяни.

Американські Індіяни бачать о одну десяту часть дальше ніж пересічний білий человік.

Кит має найгрубшу шкіру зі всіх сотворінь, бо в деяких місцях доходить до двох стіп.

Мексиканське правительство видало наказ, що пограничні мешканці можуть переходити границю лише раз на тиждень.

Повінь в Хінах оставила 5.000 людий без даху над головою, а 25.000 не має що їсти. Повінь спричинив вилив ріки Тунгкіянг.

В Лондоні вийшло на страйк 14.000 трамваєвих робітників.

ДЕШЕВО ДО ПРОДАЖИ.

З причини покликаня мужа до війска, продам дешево 3 доми, кождий з них на 7 кімнат, винайді цементовані, всьо уряджене після найновійшої моди. Читателю, тут маєш до набуте домки так дешево, що дешевше не найдеш їх ніде инде. Доми находять ся в Кеуну, N. Y. По информації пишіть до: 101-03

Мгз. L. PIASECKA,
205 EAST 14th STREET,
NEW YORK, N. Y.

ДАРОМ! Зовсїм даром вишлемо кождому в дуже цїкавих і ще небачених картох з теперішної війни, хто пришле 5 центів марками на пересилку. Пишіть сейчас доки запас не зістав випроданий. Адресуйте: Practical Sales Co., 1215 North Irving Ave., Dep. 7, Chicago, Ill. 93-305

АДВОКАТ
OTTO H. DROEGE
удїляє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-ої до 7-ої пополудни, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українських Бюрі.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
309 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 6968

ПРИВАТНА КЛІНІКА.
ОСНОВАНА 1881.
137 East 27th Street,
NEW YORK.
осеня 3-ий і Lexington Aven.

Денні годзини: від 9-ої рано до 5-ої попол.; в вівторки і пятниці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Жінки сей клїніки посїдають широке знане і многолїтну практику в цілої Америці. Вони спеціяльно удїляють порад в усїх недугах, що належать до женщин.

Вони лічать зі спеціяльною увагою недуги нирок, міхура, крови і спірали, що в неї наші хорованої видуги лічить в як найбільшим докладом і успіхом. Пораді довершують єдино науковою методою, без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 62to119

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТЕРОГА! Не по имени фірм, а имена адреса в 137 E. 27th St., New York, N.Y.

МІЛІОНИ
за
ВИНАХОДИ

Під таким титулом видало з друку книжочка виноходів, яка обіймає 96 сторін друку, в котрій інтересуючі складають ся: містить ся в ній 105 фотографій українських і польських винахідників, різні їхні найвдалїйші будинки і машини, а також: коли проданєм учителя для виноходників. Ціна книжочки є 50 центів; для читателїв той часописи висилаємо її через місяць совершенно безплатно.

ЗОВСІМ ДАРОМ!

З сеї книжочки дізнаєте ся, в які мантри виноходи вам пригодні і дозвола принести можуть. Інтересуйте ся винаходами, напишіть що нині до нас у своїй мові по сю книжочку, котру вишлемо Вам безплатно. 9—

AMERICAN-EUROPEAN PATENT OFFICES
30 Pacific Bldg.
WASHINGTON, D. C.

Через довгі роки, українські робітники (сальї лущин) приходили до мого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН!

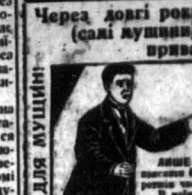

Дотепер приходили до мене самі мущини, а тепер можу сказати, що і женщини. Я є спеціялістом від усїх недуг, специяльно і т. п. Хронічні недуги (у мущин і женщин), недуги крови, нирок, міхура, ревматизм, недуги нервові, старі і свіжі, ін. Не вдїть. Курацію в офісї д-ра Брайдена можуть вести і ті, котрі живуть по за границями міста. Я заглядїть до середини тїла, пізнаю недугу і вилїкую. ЗА ДОСЛІД ЖОДНОЇ ЗАПЛАТИ.

Цїлковита консультація безплатна.

Лише мущини, при помочи якої Др. Брайн може пізнати недугу, котрі мають вплив на потомство, і можливо найлегшим способом вилїкувати. Ваша жінка і діти не можуть бути вилїковані, доки Ви самі не будете вилїковані. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.

Офіс отворений: від 9. рано до 8. вечер., в неділю від 9. до 2. в полудне.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований вже 25 літ, не можна нїякого нашого. Уживаємо найлїпших способів лічення в світі. Ми се знаємо і вам пишемо так самі. Говоріть прямо з нами, ми вас розумїємо. Ми знаємо, що ви старі і хворі, 104— і подумаєте над тим: ні одно доктор не вилїчив, — Годзини урядові від 10. до 5. У неділю: і суботи від 10. до 12. В неділю від 10. до 2. (Сьвята 2-ої евені).

HEIDELBERG TREATMENT, 1025 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

вчіть лїпшого ремесла від автомобілїзму. Я є одна з найстарших і добрих шкіл автомобілїзму в Америці. Хто хоче вчитись, може вступити в кождий час. Ми маємо добрих механіків і інструкторів. Будете нам вдячні по всї часи. Вчіть ся, коли можете. Ми маємо в Америці 7 пас і 6 вантаж в 1917 р. до вибору. Денні і вечірні курси. Можете вступити 25—35 дня на тиждень. Пришліть сейчас до нашого офісу і порадимо вам, що є вам найлїпше. Офіс отворений і в неділї.

Завсїдиться до малої школи, — у нас є вже 1000 учеників і 2 домовини.
ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 58th St., NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО АРКУАРІЇ „СВОБОДИ", ВО ГРЕНД СІТІ, ДИКЕРОН СІТІ, Н. ДЖ.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст
ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ
БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.
117 E. 17th St.,

Він уже вилїчив тисячі людий і більше би і Вас вилїчив, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, очеви, пропускливу, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабість носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який вилїчив Вас, ще не вилїчив Вас, їдїть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Годзини: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

Dr. I. Michel
106 E. 7th Street,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4636. 100-12

Спеціяліст недуг женських і акушер, виконує найтрудшійші операції в Вашій хаті або у себе в офісі. Розмовить сь з Вами по українськи.

Годзини офісові: від 12. до 2. і від 6 до 8. вечер., в неділї від 10—1.

DR. BROWN дентист. 45 East 7th Street, NEW YORK, N. Y.

Великі роботи лїкарсько-ремонтові по українських цінах. При виданню зубів удержавав спеціяльний спосіб для звичайних, так що пацієнт зовсїм не відчуває болю. Офіс заосмотрений у всї найновійші інструменти. Ціни легкі.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без різниці як довго і лїкар по нїм Вас вилїчив, ПРИЇДЬТЕ ДО МЕНЕ, Я ПОПРОБУЮ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

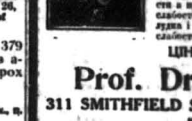

Віддаль або брак грошей вже не встримує Вас. Богаті як і бідні однаково будуть обслужені. Я є найдавнїйший Пітсбурґський спеціяліст хорими лиця від богатьох літ. Моє найбільше закоснїлене бюро, вдучами X-Рей машину, через котру можу Вас перелядати, як через перкало. Моя власний департамент дороґий, де пізнаєте ся на хоробі і лїкарстві. НЕ ПАДУЙТЕ СЬ, але зараз приїдьте до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переможе Вас, що я можу для Вас зробити.

Нестїйно спотикаюсь дїяк по перобу. кромі 1 дїяч слабости а протягу кількох днїв. В вилїчив тисячі випадків слабости мущин, терпїв сперм, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячки, гемороїди і всї хронічні слабости.

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. Baer,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Пишіть со отношенє і примостіть дого ві собою.

ЛІСТА СТРАТ.

(У— убитий; р. — ранений; тр.— тяжко ранений; пр.—потїв від ран; пн.—потїв від недуг; п.—пропав; пс.—потїв случайно. — Коли хтось із читачів завважає, що котрогось Українця тут нема, просимо ся донести про се редакції).

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 26, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Вашінґтон, 21. VIII. — На 379 імен нинїшнї лісти страт в американській арміі є чотирох Українців:

М. Заводський, Арчбалд, Па., р.
Стеф. Кошеня, Джордж Сіти, Н. Дж., п.
Онисим Мельник, Кінґ, Уайомінґ, п.
Йван Ворда, Гартфорд, Конн., п.

Вашінґтон, 22. VIII. — Василь Пушкарчик, Денбурн, Конн., є одиноким Українцем на нинїшній лісті страт.

Вашінґтон, 23. VIII. — Нині оголошено урядово 257 імен на лісті страт. Між ними є отсі:

Семен Пастух, Шенандоа, Па., р.
Ів. Матушович, Вустер, Конн., п.

Вашінґтон, 24. VIII. — Нинїшна лїста страт виказує убитих 27, погибших від ран 19, погибших случайно 11, тяжко раненних 168, раненних 10, пропавших 17. Між ними є:

Михайло Вербик, Оборн, Н. Н., у.
Іван Годованюк, Катеринослав, Украина, пр.
Олекса Балан, Вашінґтон, Конн., пн.
К. Гудобенко, Вотербурн, Конн., пр.
Михайло Сушок, Гастед, Па., тр.

Вашінґтон, 25. VIII. — На нинїшній лісті страт між иншими находять ся:

Михайло Романюк, Спенсер, Масс., у.
Е. Булик, Ельгем, Ілл., пр.
Стефан Зубінюк, Мартінс, Вік., пр.

Доси в „Свободі" оповіщено 91 українських імен на лістах страт американської армії.

Недужі люди в Детроіт, Міш.

котрі терпіли від хронічних, нервових, упорчивих або спомішаних недуг. Чи ви хочете бути вилїчені так, щоб Вам грошей не пійшли на марно? Прийдіть і дайте менї нагоду оглянути себе, щоб я міг Вам помочи. Оглядини, порада і порада безплатні.

Тут практика в лїченю нервових, хронічних і спомішаних недуг, дає вам нову надію примінити науковий, електро-медичний спосіб лїчення, який дав многим недужим поміч і запобіг многим небезпечним операціям. 93—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ХРОНІЧНУ, НЕРВОВУ, КРОВНУ, НА СКІРНУ АБО СКОМПЛІКОВАНУ НЕДУГУ, АБО КОЛИ ТЕРПИТЕ НА ЖОЛУДОК, КИШКИ, ПЕЧІНКИ, УТРОБУ АБО НА РЕВМАТИЗМ, БОЛЇ В КРИЖАХ АБО СУСТАВАХ І Т. Д. ТО НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ. БЕЗПЛАТНО. — НИНІ.

Годзини приняття: від 9-ої рано до 8-ої веч.

Dr. RUSSELL,

В неділї від 10-ої рано до 2-ої попол.

176 E. Jefferson Ave. near Woodward Ave. Detroit, Mich.